

Obsah

oddíl/odstavec	nadpis	strana
1	úvod.....	3
1.1	Cíle přezkumu	3
1.2	Charakteristika FaVU.....	3
1.2.1	Historie.....	3
1.2.2	Význačné osobnosti.....	3
1.2.3	Struktura fakulty.....	5
1.2.3.1	Struktura vedení.....	5
1.2.3.2	Děkanát.....	5
1.2.3.3	Kolegium děkana.....	5
1.2.3.4	Umělecká rada.....	6
1.2.3.5	Akademický senát.....	6
1.3	Vývoj FaVU v posledních letech.....	7
1.4	Diagram funkční struktury FaVU.....	7
1.5	Národní a regionální souvislosti.....	7
1.6	Externí evaluační tým.....	8
1.6.1	Členové týmu.....	9
1.6.2	Rozsah a zaměření přezkumu.....	10
1.6.3	Průběh auditu.....	10
1.6.4	Zástupci FaVU.....	10
1.7	Předběžná návštěva FaVU.....	10
1.8	Program hlavní návštěvy.....	12
1.9	Dokumenty, s nimiž se pracovalo.....	13
2	Vyšší vzdělání v České republice.....	15
2.1	Základní principy garance kvality českých studijních programů dle Vysokoškolského zákona.....	16
2.2	VUT v Brně.....	16
2.3	Boloňská deklaráce.....	18
2.4	Systém tří vzdělávacích cyklů.....	18
2.5	Studijní programy a obory.....	18
2.6	ECTS.....	19
2.7	Zavedení výuky založené na studijních výstupech.....	19
3	Vnitřní řízení garance a zvyšování kvality.....	20
3.1	Pozadí.....	20
3.2	Politika FaVU (v rámci školy).....	20
3.3	Operativní procedury garance a vylepšování kvality.....	21
3.4	Řízení (systémy řízení garance kvality atd...).....	22
3.5	Správa fakulty.....	24
3.6	Rozvoj personálu.....	24
3.7	Účast studentů.....	24
4	Přezkum oborů (Malba a socha).....	25
4.1	Rozvoj osnov.....	25
4.2	Přezkum a přehodnocení nových a existujících ocenění a kurzů.....	26
4.3	Výuka.....	26
4.4	Studium.....	27
4.5	Hodnocení studia.....	28
4.6	Výzkum.....	29
4.7	Spolupráce na výzkumu.....	30
5	Výsledky a úspěchy studentů.....	30
5.1	Přijímací řízení.....	31
5.2	Podpora a vedení studentů.....	32
5.3	Úspěšnost studentů při hledání zaměstnání.....	32
5.4	Studium výtvarného umění.....	34
5.5	Ubytování a další zdroje	35
6	Potenciál pro změnu.....	35
6.1	Dlouhodobý záměr institucí (FaVU, VUT).....	35
7	Identifikované příklady dobré praxe na FaVU.....	36
7.1	Doporučení.....	37
7.2	Terminologie.....	45
7.3	Zkratky.....	48

1. Úvod

1.1 Cíle přezkumu

Cílem přezkumu (evaluaace) je dospět ke kvalitně podloženému zhodnocení strategického vedení a fungování procesů garance a vylepšování kvality na FaVU jak na institucionální úrovni, tak na úrovni jednotlivých disciplín.¹

Zatímco první návštěva evaluačního týmu na FaVU byla zaměřena na porozumění chodu fakulty, při hlavní návštěvě šlo o to zjistit, jestli, jak a s jakými výsledky je aplikována strategická politika a politika vnitřní kvality a procedur na všech úrovních.

1.2 Charakteristika FaVU

FaVU předložila dokumenty, vztahující se k historii i současnosti fakulty:

1.2.1 Historie

Tradice uměleckého vzdělávání na VUT v Brně se datuje do roku 1899, kdy byl na Stavební fakultě založen Ústav kresby, který se ve 30. letech změnil na Ústav Kreslení a modelování. Po druhé světové válce se stal známý sochař Vincenc Makovský řádným univerzitním profesorem a na Fakultě Architektury založil Institut výtvarného umění. Na počátku 90. let se stal vedoucím Institutu Vladimír Preclík, rovněž sochař, a díky svým snahám se mu podařilo založit Fakultu výtvarných umění, jejíž založení bylo schváleno MSMT; výuka začala v roce 1993.

1.2.2 Význačné osobnosti

Mezi význačné osobnosti, které v minulosti působily na FaVU, nepochybně patřil sochař Vladimír Preclík, teoretik umění Igor Zhoř, malíř Jiří Načeradský, průkopník nových médií Woody Vašulka, kulturní antropolog Jan Jelínek, japonská videoumělkyně a a teoretička videa Keiko Sei. Osobnostmi ve výtvarném umění, které působí na FaVU v současnosti, jsou sochař Michal Gabriel, současný děkan, konceptuální umělec Václav Stratil, performer Tomáš Ruller, teoretik architektury Jan Sedlák, teoretik umění Peter Spielmann a další význační umělci.

1.2.3 Struktura fakulty

Fakulta se sestává ze 16 ateliérů a 4 kabinetů nacházejících se ve dvou budovách (Rybářská 13/15/125 a Údolní 19).

Ateliéry		Kabinety a katedry	
Rybářská 13/15	Údolní 19	Rybářská 13/15	Údolní 19
Socha I vedoucí: Michal Gabriel asistent: Tomáš Medek	Malba III vedoucí: Petr Kvíčala	Katedra teorií a dějin umění vedoucí: Petr Spielmann Jan Sedlák Blahoslav Rozbořil Rostislav Niederle Vladimír Novotný Pavel Ondračka Barbora Lungová Jana Spoustová	Kabinet fotografie Irena Armutidisová
Socha II vedoucí: Jan Ambrůz asistent: Pavel Korbička	Tělový design vedoucí: Jana Preková	Děkanát	Kabinet informačních technologií Vít Baļoun Pavel Šejnoha Pavel Pražák
Malba I vedoucí: Tomáš Lahoda asistent: Tomáš Hlavenka	Kresba vedoucí: Josef Daněk	Studijní oddělení	Kabinet video Dalibor Vlašín Pavel Fajt Filip Cenek Zbyněk Navrátil

Malba II Vedoucí: Martin Mainer asistent: Samuel Paučo	Intermédiá Vedoucí: Václav Stratil asistent: Filip Cenek	Zahraniční oddělení	
Grafika Vedoucí: Margita Titlová asistent: Miroslav Jiřele	Environment vedoucí: Vladimír Merta asistent: Marian Palla	Ekonomické oddělení	
Kniha papír vedoucí: Jiří Kocman asistent: Julie Kačerovská	Video vedoucí: Peter Rónai asistent: Stanislav Filip		
Produktový design vedoucí: Zdeněk Zdařil asistent: Tamara Buganská	Multimedia vedoucí: Richard Fajnor asistent: Tomáš Hruža		
Grafický design vedoucí: Václav Houf asistent: Dagmar Hejduková	Performance vedoucí: Tomáš Ruller asistent: Jennifer Helia de Felice, Matěj Kolář		
	galerie		

1.2.3.1 Struktura vedení fakulty

FaVU doložila, že:

řízení fakulty spočívá na třech pilířích organizační struktury, rozhodování, a řízení :-²

1.2.3.2 Děkanát

Děkanát řídí chod fakulty a je výkonným orgánem, má veškeré kompetence pro organizaci všech aktivit souvisejících s fungováním fakulty.

Podle zákona č. 111/98 Sb. zákona a statutu FaVU rozhoduje děkan o počtu proděkanů a rozsahu jejich kompetencí, stanovuje, který děkan je kompetentní jej zastupovat, a rovněž jmenuje pracovníky zodpovědné za konkrétní úkoly.

Děkan dále jmenuje a odvolává tajemníka, vedoucí ateliérů, kabinetů, kateder, a další zaměstnance fakulty. Děkan rovněž určuje, kteří úředníci mají oprávnění manipulovat s bankovními konty fakulty, jmenuje členy disciplinární komise a má finální slovo v rozhodnutích, které mu předkládá komise. Děkan rovněž předkládá umělecké radě FaVU informace o záležitostech a závěrech, které projednává vědecká rada VUT.

Vedení FaVU sestává z děkana, tajemníka a dalších vedoucích pracovníků fakulty, které jmenuje děkan. Na FaVU dále fungují poradní komise a pracovní týmy, které řeší jak dlouhodobé koncepční záležitosti, tak krátkodobé úkoly. Poradní orgány jsou ustaveny především pro pravidelné a dlouhodobé aktivity, pracovní týmy pro krátkodobější záležitosti.

Hlavním poradním orgánem FaVU je Kolegium děkana, které se skládá z děkana, proděkanů, tajemníka, vedoucích kateder a ateliérů, předsedou akademického senátu fakulty, zástupce studentů a dalších osob, o jejichž jmenování rozhoduje rektor a děkan. Kolegium se schází jednou týdně.

Vzhledem ke skutečnosti, že FaVU je malá fakulta, pracovní záležitosti proděkanů jsou projednávány na kolegiu děkana a na dalších schůzích, svolávaných děkanem, kde se projednávají záležitosti související s výukou, hospodařením fakulty či jinými problémy. Problematika informatiky a výstavby je projednávána na radách, vytvořených zvláště pro tento účel.

Podle znění vysokoškolského zákona, Stanov fakulty a Směrnic rektora děkan konzultuje příslušné záležitosti s poradními orgány, ale má pravomoc činit osobní rozhodnutí.

² See Page 1 FaVU SER April 2007

1.2.3.3 Kolegium děkana

Výkonná moc a správa fakulty je řízena děkanem.

Kompetence a povinnosti děkana podle jeho současného statutu jsou rozděleny do čtyřech oblastí, které řídí jednotliví proděkáni.

Proděkan pro vzdělávací činnost se zabývá nejširší oblastí aktivit a má k dispozici asistenta. (Proděkan Mgr. Richard Fajnor, vedoucí ateliéru Multimédia, referent – Jitka Uhrínová) ;

Proděkan pro tvůrčí činnost a vnější vztahy má rovněž pro výpomoc k tomu určeného asistenta (Proděkanka Mgr. I. Armutidisová, vedoucí Kabinetu fotografie, referent – Hedvika Šimíčková);

Proděkan pro strategický rozvoj se taktéž podílí na svých záležitostech s asistentem (Proděkan PhDr. Pavel Ondračka, pedagog Katedry dějin a teorie umění, referent – H. Šimíčková)

Proděkan pro výstavbu, dislokaci a materiální vybavení FaVU VUT v Brně (Proděkan akad. soch. Zdeněk Zdařil, vedoucí ateliéru Produktového designu).

Stálými členy Kolegia děkana jsou děkan, proděkáni, tajemník, předseda studentské komory, předseda Akademického senátu, produkční, a delegát FaVU v Akademickém senátu VUT.

1.2.3.4 Umělecká rada – vytváří koncepci fakulty a zajišťuje specializovanou úroveň jednotlivých specializovaných aktivit fakulty. Umělecká rada se skládá z profesorů a docentů, kteří vedou oborové ateliéry, a je doplňována externími odborníky. (Nové členy volí akademický senát.)

Na FaVU dále působí oborová rada pro doktorské studium, která se skládá z profesorů a docentů, kteří vedou doktorské studium.

1.2.3.5 Akademický senát – je orgán, spravující legislativní a finanční záležitosti FaVU.

Do konce každého kalendářního roku, který předchází rok, v němž bude sestaven rozpočet FaVU, předloží děkan senátu ke schválení rozpočtová pravidla. Tato pravidla zohledňují Dlouhodobý záměr FaVU.³

V případě, že Akademický senát FaVU neschválí rozpočet předložený děkanem, včetně změn a dodatků návrhu rozpočtu přijatých po vzájemné dohodě, děkan předloží nový návrh rozpočtu do třiceti dní. Do doby, než je rozpočet senátem schválen, se fakulta řídí původním návrhem sníženým o 10% ve všech položkách.⁴

Status a kompetence Akademického senátu FaVU (nadále AS) jsou stanoveny *Oddílem 26 a 27 Zákona o vysokých školách*.⁵

AS se skládá z delegátů akademického personálu a studentů zvolených akademickým společenstvím FaVU. Příloha č. 3 Statutu FaVU obsahuje přísahu, kterou musí složit každý člen AS.

AS má 11 členů – 7 členů z řad akademického personálu a 4 členy z řad studentů. Volební procedury, organizační struktura a procedury, ustavující senát jsou definovány ve Volebním a jednací řád AS FaVU.

Členové senátu mohou být zvoleni nejvýše na tři roky počínaje dnem ustavujícího zasedání AS a konče ustavujícím zasedáním nově zvoleného AS, nebo datem, ke kterému je ukončeno období všech členů senátu. Funkční období senátora FaVU počíná datem ustavujícího zasedání AS FaVU, ke kterému byl senátor zvolen, popřípadě náhradníka či senátora, zvoleného v doplňkových volbách, ke dni, ke kterému nastoupí do úřadu. Senátorské funkční období končí ke dni, ke kterému je AS FaVU, jehož je senátor členem, rozpuštěn.

Senátor ASFaVU může přijít o svoji funkci během funkčního období pokud:

- přestane-li být členem akademického společenství, které zastupuje,
- podá-li písemnou výpověď předsedovi senátu,
- jmenováním do funkce, která je neslučitelná se členstvím v ASFaVU.

Místo odcházejícího senátora je zaujato náhradníkem, v případě, že žádný náhradník není k dispozici, je zvolen nový senátor doplňkovými volbami.

³ PART FIVE MANAGEMENT RULES Article 26 Budget Constitution of the Faculty of Fine Arts of Brno University of Technology

⁴ As provided for by Section 27, Paragraph 1, Letter b) of Act no. 111/1998 Coll. on higher education institutions (hereinafter the Act), the Academic Senate of the Faculty of Fine Arts of Brno University of Technology approved the following proposal of the constitution on 13th October 2005.

⁴ As provided for by Section 9, Paragraph 1, Letter b) of the Act, the Academic Senate of Brno University of Technology approved this constitution on 6th December 2005.

⁵

Děkanát poskytuje administrativní a materiální podporu pro aktivity ASFaVU.

Děkan a tajemník fakulty poskytují ASFaVU veškeré informace související s aktivitami senátu. Kompetence FaVU jsou stanoveny v Oddíle 27, odst. 1 a 2. Zákona o vysokých školách

1.3 Vývoj fakulty v posledních letech:

FaVU doložila, že:

V akademickém roce 1999/2000 FaVU zavedla dvoufázový studijní cyklus (bakalářský a magisterský) a ECTS.

V roce 2003/2004 byla v magisterském cyklu zavedena výuka některých předmětů v anglickém jazyce (do té doby probíhala výuka veškerých předmětů pouze v angličtině).

V akademickém roce 2006/2007 bylo otevřeno doktorandské studium v oblasti Umění ve veřejném prostoru a Management umění.

V roce 2005 byla část jedné z budov fakulty přeměněna na galerii, a od té doby v ní byla uspořádána již řada výstav ve spolupráci s pražskými i mimopražskými vysokými výtvarnými školami, popř. jinými institucemi a nadacemi.

FaVU průběžně pracuje na

- založení Laboratoře restaurování fotografií a Laboratoře restaurování současného umění.
  - na přípravě podmínek pro docílení a realizaci akreditace meziuniverzitního oborového studia "Multimediální tvorby," a to ve spolupráci s divadelní fakultou JAMU a FFMU Brno.
  - informačním systému FaVU, který bude včleněn do celouniverzitního ECTS systému Apollo.

Vzestupnou tendencí má řada společných aktivit mezi jednotlivými ateliéry FaVU a dalšími fakultami, což napomáhá připravovat budoucí absolventy ve schopnostech spolupracovat v týmech na komplexních projektech. Například pro studenty ateliéru Socha 1 a ateliéru Multimédia byly zavedeny povinné semestrální úkoly, na nichž studenti spolupracují. Dalším příkladem jsou semestrální zadání, na nichž spolupracují studenti ateliéru Multimédií s posluchači oddělení kompozice na hudební fakultě JAMU.⁶

1.4 Diagram, v němž je popsána funkční struktura FaVU, najdete v příloze.

1.5 Národní a regionální institucionální kontext

FaVU doložila, že:

Fakulta výtvarných umění je historicky první uměleckou fakultou, která je součástí technicky zaměřené univerzity.

Ostatní umělecké fakulty fungují v rámci humanitně orientovaných univerzit, často pod pedagogickými institucemi. Proto je obtížné hledat v českém kontextu podobné analogie s FaVU. Dlouhou dobu zde existoval tradiční monopol velkých uměleckých škol, nicméně situace po pádu totalitního režimu v r. 1989 umožnila vstup umělců a teoretiků z neoficiálních struktur do uměleckých škol.

PO deseti letech své existence našla FaVU a její mateřská univerzita VUT v Brně společný, konstruktivní přístup ke spolupráci. Mezitím se FaVU stala respektovaným a plnohodnotným alternativním poskytovatelem uměleckého vzdělání v ČR. Do té doby dvě existující umělecké školy – VŠUP a AVU v Praze měly na umělecké vzdělání monopol. Brno se stalo významným kulturním městem teprve po roce 1918, a trvalo více než dvě století, než se v Brně podařilo otevřít vysokou výtvarnou školu vedle již existující JAMU.

Historické okolnosti podmínily proměnu původně konzervativní koncepce FaVU jakožto tradiční akademie, jejíž záběr sahal až k užitému umění. V roce 1998 se FaVU zásadně transformovala a otevřela se novým uměleckým disciplínám. FaVU je respektovanou vzdělávací institucí díky svému kvalitnímu personálu jak na postech vedoucích ateliérů, tak jejich asistentů. Tempo života v Brně, které je oproti Praze méně hektické a z toho vyplývající přátelská atmosféra i na FaVU, je oblíbena i stážisty z pražských uměleckých škol. Početná umělecká komunita, která se stále rozšiřuje s novými absolventy, se stává stále důležitější součástí brněnského kulturního života.⁷

⁶ See P. 6, FaVU SER April 2007

⁷ See P. 1, FaVU SER April 2007

1.6 Externí evaluační tým (EET)

Evaluační tým vyhodnotí kapacitu FaVU pro její kvalitní řízení a jeho zlepšování, poukáže na příklady dobré praxe, a vypracuje doporučení k případným nutným změnám na základě Interní zprávy FaVU o vlastním hodnocení (zpracované týmem fakulty) a dalších dokumentů, a na základě výsledků hlavního přezkumu.

1.6.1 Členové externího evaluačního týmu

Členové evaluačního týmu/ inter}artes jsou vybráni tak, aby byla zajištěna rovnováha odbornosti a zkušeností vzhledem k vybrané instituci na úrovni vedoucích pracovníků ve vybraných disciplínách.

- Bob Baker (předseda týmu), vedoucí katedry volného umění na Uměleckoprůmyslové škole pod Limerickým technologickým ústavem v Irsku
- Prof. John Butler, vedoucí katedry volného umění na Birminghamském Institutu umění a designu pod UCE Birmingham, Velká Británie
- Maisa Huuhka, děkan na EVTAK Institutu umění a designu pod EVTEK univerzitou aplikovaných věd ve Vantaa, Finsko.
- Maren Schmol, koordinátor pro institucionální rozvoj na úrovni rektora, Akademie umění a designu Merz ve Stuttgartu, Německo
- Lars Ebert, (zpravodaj), Projektový manažer pro výzkum a vývoj, Evropská liga Institutů umění (ELIA), Nizozemí.

Náplň auditu se sestává z:

- Obširné kritické analýzy zdokumentované ve Zprávě FaVU o vlastním hodnocení, která je předložena před první návštěvou evaluačního týmu
- Dvě návštěvy evaluačního týmu na FaVU, řízené debaty a záznamy z nich
- Týmová spolupráce a vyhotovení závěrečné zprávy

1.6.2 Rozsah a zaměření přezkumu, potenciál pro řízení a zvýšení akademické kvality

Úkolem evaluačního týmu je:

- Analyzovat existující a zamýšlenou schopnost zajišťování garance a zvyšování kvality FaVU,
- Poskytovat doporučení ohledně schopnosti zajišťování garance a zvyšování kvality FaVU
- Identifikovat příklady dobré praxe

Evaluační tým bude plnit roli:

- zástupců, reflektujících existující příklady dobré praxe v zajišťování garance a zvyšování kvality instituce
- Hodnotitelů, analyzujících existující vylepšování a rozvoje řízení
- Poradců, doporučujících, které aspekty této praxe rozvíjet
- Všichni členové evaluačního týmu mají stejné pravomoci a povinnosti podílet se na evaluačním procesu.

1.6.3 Proces přezkumu

Evaluační tým analyzoval a hodnotil strategické řízení, funkční procedury a schopnost pro komunikování otázek kvality na všech úrovních personálu. Jedním z klíčových faktorů, který se používá pro odhad výkonnosti mechanismů pro garanci a zvyšování kvality, je princip triangulace. Podle tohoto principu je určitý problém popsán sdíleným pohledem na věc, který je doložen podklady z tří za normálních okolností separátních zdrojů, přičemž následuje ověření mechanismů garance kvality, které daná instituce poskytuje. V tomto smyslu představuje zajišťování garance a zvyšování kvality mechanismy, které fungují v identifikování problémů a nalézají jejich řešení prostřednictvím zabýváním se danými otázkami na patřičné úrovni rozhodovacích procesů.

Hlavní obtíž, které čelil interní evaluační tým FaVU, spočívala v nalezení způsobu, jak sladit existující politiku, postupy, a znění zpráv do nových dokumentů, které jsou srozumitelné evaluačnímu týmu. Interní tým FaVU chápe tento proces jako mechanismus, který poskytne informace týkající se garance a zvyšování kvality k dispozici zainteresovaným osobám jak uvnitř, tak vně fakulty. FaVU si uvědomila, že v dlouhodobé perspektivě nové změny nesouvisí jen se zvýšením byrokracie, ale naopak přispějí k lepšímu uspořádání procesů a procedur, stejně jako k inovativním přístupům k mechanismům, reflektujícím garanci a vylepšování kvality.

Do určité míry sjednotila týmová spolupráce na přípravě evaluačního procesu studenty, akademický, technický, i administrativní personál. Díky tomu byla nastavena platforma pro budoucí rozvoj v řízení

garance a vylepšování kvality a snad byla nastolena cesta k lepšímu porozumění těchto procesů jakožto vyžadujícím efektivní a transparentní komunikační institucionální kanály na FaVU.

Od roku 1998 požadovalo MŠMT na VUT v Brně a FaVU provedení mnoha změn, což vedlo k zvrátům a neposkytovalo příliš mnoho příležitostí pro stabilitu. Snahy sjednotit systém vyšších vzdělávacích institucí včetně uměleckých škol vedly ke úsilí integrovat specifickou kreativitu a experimentální povahu uměleckých vzdělávacích programů do existujících kritérií v kategorii "věda a výzkum." V současnosti vzniká specifický systém hodnocení výstupů uměleckých škol, na němž pracuje Rada vysokých škol, Výbor pro umělecké školy a MŠMT. V kontextu velké technologické univerzity je pro FaVU přirozené experimentování s novými technologiemi, s integrací technologií a umění, s prozkoumáváním umění v "technokultuře," "cyberkultuře," a informativní kultuře. Na FaVU existuje několik výzkumných projektů a aktivit v tomto duchu a jeden akreditovaný doktorský program.

Realizace mechanismů garance a zvyšování kvality podněcuje diskuse o těchto procesech a zároveň rozvoj strategií, které tyto procesy rozvíjí zdola, což FaVU chápe jako šanci spojit nové platformy rozvoje a být v nich maximálně aktivní při realizaci zásad Boloňské deklarace.

1.6.4 Zástupci FaVU

Níže uvedené osoby fungovali jakožto hlavní členové v přezkumném procesu, nicméně každá instituce si může stanovit zainteresované osoby dle vlastního uvážení:

kontaktní osoba FaVU je hlavním prostředníkem komunikace mezi přezkoumávanou institucí a evaluačním týmem.

Richard Fajnor; Proděkan pro studijní záležitosti, vedoucí ateliéru Multimédia

Interní evaluační tým:

sestává z personálu, který se podílí na plánování a přípravě instituce na přezkumný proces a na vyhotovování dokumentů;

- Pavel Ondračka; proděkan pro mezinárodní vztahy
- Blahoslav Rozbořil; kabinet teorií a dějin umění
- Zdenek Zdařil; proděkan pro dislokace
- Jaroslava Bílá; tajemnice FaVU,
- Hedvika Simíčková; zahraniční oddělení
- Jitka Uhrínová; studijní oddělení

1.7 Program první návštěvy

2. – 4. května 2007

Hlavními cíli bylo:

- porozumět jasněji specifickým národním, regionálním a lokálním kontextům, které se promítají do autonomie FaVU
- porozumět jasněji stávajícím řídicím mechanismům FaVU
- prodebatovat interní evaluační proces a Zprávu FaVU o vlastním hodnocení, vypracovanou týmem FaVU
- porozumět procesům řízení a zvyšování kvality na FaVU
- identifikovat a získat informace, které mohou chybět ve Zprávě o FaVU o vlastním hodnocení
- Vypracovat předběžný program druhé návštěvy, její termíny, umělecké obory, které budou hodnoceny, které skupiny lidí budou zainteresovány atd.

Program

úterý 1. května - příjezd týmu inter}artes ubytování v hotelu Continental, společná večeře

středa 2. května

9.30 - příchod evaluačního týmu do školy

9.30 - 12.30 krátká schůze, na níž je probrána Zprávu FaVU o vlastním hodnocení, jsou identifikovány konkrétní témata, rozděleny úkoly,

12.30 - oběd se zástupci FaVU

14.00 - 14.30 setkání evaluační komise s děkanem, diskuse o cílech přezkumu a představy FaVU o jeho průběhu

15.00 - 16.00 setkání komise s kontaktní osobou za účelem prodebatování a strukturace garance a zvyšování kvality, národní politiky vzdělávání a výzkumu, strategie, vliv Boloňské deklarace na chod školy, záležitosti týkající se studentů;

16.30 - 17.30 setkání evaluační komise se členy interního evaluačního týmu FaVU za účelem prodiskutování průběhu přezkumu, rozdělení kompetencí, předběžné závěry ze strany FaVU

17.30 - 19.00 diskuse evaluačního týmu o výsledcích jednání

20.00 - večere se zástupci FaVU

čtvrtek 3. května

9.00 - 10.00 prohlídka školy

10.00 - 10.45 setkání týmu se senátem, diskuse otázky garance a zvyšování kvality a vnitřních rozhodovacích procesů

10.00 - 10.45 setkání týmu s vedením školy za účelem prodiskutování procesů garance a zvyšování kvality

11.00 - 11.45 setkání týmu s vybranými ateliérovými vedoucími za účelem prodiskutování Zprávy FaVU o vlastním hodnocení, vztahů k ústřednímu vedení a aktivit, týkajících se garance a zvyšování kvality

12.15 - 12.45 setkání komise se studenty vybraných oborů za účelem diskuse o jejich zkušenostech a zainteresovanosti na procesech garance a zvyšování kvality

13.00 - 14.00 debata o závěrech dopoledních setkání u oběda

14.00 - 15.00 setkání týmu s externími partnery projektu

15.15 - 16.30 návštěva výuky, pozorování práce v ateliérech a studentských prací

16.30 - 19.00 setkání komise, kde jsou prodebatovány závěry ze všech schůzek, dále identifikovány další informace, které je třeba, aby FaVU poskytla, přípravy na třetí den jednání

20.00 - soukromá večere týmu

pátek 4. května

9.00 - 10.00 závěrečné setkání týmu za účelem identifikace hlavních témat a doplňků ke Zprávě FaVU o vlastním hodnocení

10.00 - 10.45 setkání komise a kontaktní osoby za účelem naplánování programu hlavní návštěvy

11.15 - 12.15 setkání komise s děkanem a dalším zainteresovaným personálem na sjednání náležitostí ohledně druhé návštěvy, dalších informací a dokumentů, které má FaVU vypracovat a poskytnout komisi (setkání s rektorem a externím evaluačním týmem)

13.00 - oběd s děkanem a zainteresovaným personálem a odjezd týmu

1.8 Program hlavní návštěvy

4. – 7. června 2007

Cíl návštěvy:

Hlavním cílem externího evaluačního týmu je dospět ke kvalitně podloženému náhledu na strategické řízení garance a zvyšování kvality na FaVU jak na institucionální, tak na oborové úrovni.

Zatímco na první návštěvě se tým zaměřil na porozumění specifik FaVU, cílem druhé návštěvy je zjištění, jak, jestli, a s jakými výsledky jsou strategické a interní politiky a procedury týkající se garance kvality realizovány napříč celou školou.

Uzávěrka pro podání všech dokumentů byla 25.května 2007

Tým si vyžádal od FaVU následující dokumenty potřebné pro přípravu druhé návštěvy:

- statistiky a tabulky počtů studentů v průběhu 3 let, jejich celkový počet, jejich rozvrstvení napříč ateliéry; vývoj a výsledky studentů
- stáže
- poměr studentů/studentek
- schéma organizace školy (děkanát, komise, rady, senát), funkční schéma
- zápisy ze schůzí každé z výše jmenovaných skupin pro posouzení rozhodovacích procesů
- SWOT analýza (viz Zpráva univerzity)
- kopie zápisů ze 2 na sebe navazujících zasedání senátu
- Průběžné výpisy o čerpání rozpočtu
- Kopie zápisů dokumentující děkanovy rozhodující procesy
- zápisy z pedagogických rad
- studentské dotazníky. Jakákoliv forma písemných dokumentů, které má FaVU k dispozici na základě reflexe ze studentských dotazníků
- tabulkové statistiky vybavení školy, ubytování, vybavení ateliérů, učeben, velikost učeben a ateliérů, počet počítačů atd. ...
- vyhodnocení absolventů za období 1999 – 2002: 60% návratnost informací od studentů. Analýza pro FaVU.
- Soupis podkladů pro děkana, proděkany, senát, rady – všechny komise, které se scházejí
- Odezva fakulty (a odezva senátu) na dlouhodobý plán univerzity
- informace o strategických přístupech k otázce studia, výuky, klasifikace, výzkumu, rozvoje personálu a podpory studentů

- počet a velikost zaměstnaneckých úvazků
- popis přenositelných dovedností na úrovni bakalářské/magisterské/doktorské

Zároveň bylo po FaVU v rámci Zprávy FaVU o vlastním hodnocení vybraných oborů vyžadováno vyhotovení obsahu, stránkování, konsistentní terminologie a vysvětlení zkratk.

Program

neděle 3. června - příjezd týmu do Brna

20.00 - setkání týmu za účelem prodiskutování rozvrhu schůzek

pondělí 4. června

9.00 - 12.30 setkání týmu za účelem prodiskutování Zprávy FaVU o vlastním hodnocení vybraných oborů a připomenutí celkové Zprávy FaVU o vlastním hodnocení

12.30 - 14.00 oběd členů týmu v hotelu

14.00 - 14.30 setkání evaluační komise s děkanem

14.30 - 15.30 setkání týmu s interní evaluační komisí a kontaktní osobou za účelem prodebatování jakýchkoliv možných změn v kontextu či vnitřní situaci FaVU, analýza dopadu přezkumného procesu a jakýchkoliv dodatečných informací zaslaných komisi, vyjasnění jakýchkoliv dotazů

15.45 - 16.45 setkání týmu se zástupci studentů z celé školy za účelem prodebatování názorů na ni, očekávání a snah, organizace podpory a vedení studentů ze strany FaVU, jejich vklad do přezkumu kvality a rozhodovacích procesů

16.45 - 17.45 Setkání s reprezentativní skupinou zaměstnavatelů (ne bývalí studenti ani žádné jiné osoby jakkoliv spjatí v minulosti se školou)

18.00 - 19.30 porada týmu o závěrech ze schůzek v tomto dni, debata o zjištěních a otázkách, které z nich vyplynuly

20.00 - večeře členů týmu se zástupci školy

úterý 5 června

9.00 - 9.45 setkání týmu s rektorem univerzity

10.15 - 11.15 setkání týmu se zástupci AS FaVU a univerzitního senátu

11.30 - 12.30 setkání týmu se studenty vybraných oborů a debata o se studenty o jejich zkušenostech a vnímání studia na FaVU – otázky výuky, studia, hodnocení, akademické a psychologické poradenství, jejich vkladu do procesu přezkumu a zvyšování kvality

12.30 - 14.00 soukromý oběd týmu za účelem prodebatování závěrů z ranních schůzek

14.00 - 15.00 setkání týmu s oborovými vedoucími (malba, socha)

15.15 - 16.15 kolegium (kolegium děkana, proděkanů, 16 vedoucích ateliérů)

16.30 - 17.15 setkání týmu s personálem (resp. tří zaměstnanců FaVU, kteří byli pověřeni průzkumem kvality), dále se stávajícími třemi studenty v doktorandském programu

20.00 - soukromá večeře členů evaluační komise

středa 6. června

9.00 - 11.00 vytvoření finální koncepce ústní zprávy členů evaluační komise pro FaVU

11.00 - 11.30 setkání komisařů s kontaktní osobou

11.45 - 12.15 prezentace zprávy evaluační komise děkanovi, senátu, interního evaluačního týmu, kontaktní osobě a vedení oborových ateliérů

13.30 – oběd a odjezd komisařů

1.9 Dokumenty poskytnuté ze strany FaVU

18. 04.2007 zasláno:

- FFA_Team.doc (Tým FaVU)
- PreVisit persons.doc (Osoby zainteresované v první návštěvě)

25. 04. 2007 zasláno:

- Constitution BUT.pdf (Statut VUT)
- Dlouhodobý záměr BUT.pdf
- amendment-2006.pdf (Aktualizace dlouhodobého záměru - příloha Dlouhodobého záměru 2006)
- rules for studies and exam.pdf (Pravidla studia a zkoušek)
- scholarshiprules.pdf (Stipendijní řád)
- ds_example BUT.pdf (konkrétní exemplář Diploma Supplementu)
- Diploma Supplement.doc
- Annual rep 2005.doc (Výroční zpráva 2005)
- Eua-english-final_kr_s_12_02.doc (EUA Final Report – Hodnotící zpráva EUA evaluace – 2002)
- FFA Constitution.doc (Statut FaVU)
- History of FFA.doc (Historie FaVU)

- Study and admission.doc (Podmínky přijímacího řízení pro rok 2006/7)
- Instruction_FFA_ImplementBUTRules.pdf (Směrnice pro provádění studijního a zkušebního řádu na FaVU)
- FFA_studyINenglish.doc („Podmínky přijímacího řízení pro studium v anglickém jazyce na FaVU pro rok 2006/07“)
- DeansInstruction_StudentsTransfer.pdf (Směrnice děkana o přestupech a stážích)
- DeansInstruction_SemesterExamProjects.pdf (Směrnice děkana o organizaci klauzurních zkoušek)
- DeansInstruction_StudentsPortfolios.pdf (Směrnice děkana o portfoliích)

26.04.2007 zasláno:

- Teacher_Questionnaire.doc (Dotazník učitelům)
- E_va_L_uat_I_on_A.doc pod názvem ^{FaVU SER April 2007} (Zpráva FaVU o vlastním hodnocení)

30.04.2007 zasláno:

- Stud_plan_0607_en.xls (Studijní plán)
- DiplomaSupplement_page1.jpg (Diploma supplement – str. 1 – 4)
- DiplomaSupplement_page2.jpg
- DiplomaSupplement_page3.jpg
- DiplomaSupplement_page4.jpg

1.5.2007 zasláno

- PreVisit person.doc (Kontaktní osoby pro první, neoficiální návštěvu)

27.05.2007 zasláno

- SWOT.doc
- budget 07 tabs.xls (Rozpočet - tabulky)
- budget 07 text.doc (Rozpočet - texty)
- budget algorithm 2007.xls (Algoritmus pro rozdělování státní dotace)
- oper chart 07.doc (Organizační struktura - diagram)
- International_Exchanges.doc (Studentské stáže)
- VAS_210307_transl.doc (Zápis z jednání akademického senátu)
- VAS180407_transl.doc (Zápis z jednání akademického senátu)
- Structure_of_Apollo.doc (Struktura Apolla)
- Card_subject_example FaVU.pdf.pdf (Exemplář studentské karty)
- ECTS At the web portal of BUT.doc (Dokumentace studia a hodnocení ECTS na webovém portálu VUT)
- Links.doc (odkazy)
- Deans decision (3)transl.doc (Děkanská rozhodnutí - směrnice – 3x)
- Application.doc (Přihláška ke studiu)
- VKD 170507_transl.doc (Zápis z jednání kolegia děkana)
- VKD100507_transl.doc (Zápis z jednání kolegia děkana)

28.05.2007 zasláno

- Udolni.jpg – popisy dislokace
- Rybarska.jpg - popisy dislokace

29.05.2007 zasláno

- STUDENTS FFA 0407.doc (Studenti FaVU – tabulky o počtu studentů)

30.05.2007 zasláno

- attendance.doc (Docházka)
- FFA space.xls (Prostory FaVU)
- StudioSpace.doc (Ateliérové prostory a jejich využívání)
- CLASSIFICATION 0407 (Hodnocení zkoušek 0407)

31.05.2007 zasláno

- FFA_people_june.doc (Zúčastněné osoby na červnové návštěvě)
- visit_programme.doc (Program návštěvy)

1.06.2007 zasláno

- teacherAttendance.doc (Docházka pedagogů)
- Relationship.doc (Vztahy)
- Achievements_and_Awards.doc (Umělecká činnost a ocenění)
- DISCIPLINE STUDIO SPACE.doc (Prostory oborových ateliérů)
- disciplineAttendance.doc (Docházka v oborech)

- Employment_opportunities_for_graduates.doc (Zaměstnanecké příležitosti pro absolventy)
- SWOT_Analysis_Disciplines.doc (SWOT analýza oborů)
- Zalesak_CV.doc
- Ambruz_CV.doc
- Gabriel_CV.doc
- Korbicka_CV.doc
- Kvicala_CV.doc
- Mainer_CV.doc
- Medek_CV.doc
- Vesely_CV.doc
- studentSubsidies.doc (Studentská stipendia)
- DecisionProces_Stud.doc (Obecný popis rozhodovacích procesů)
- studentChamberQuestionnaire.doc (Dotazník studentské komory)
- G blok.rtf
- disciplineSTUDENTS0407.doc (Studenti jednotlivých oborů)

2.06.2007 zasláno

- AgeOfgraduate.doc (Průměrný věk absolventů a genderová statistika)
- CLASSIFICATION 0407.doc (Hodnocení 0407)
- TerminologyNames.doc (Terminologie)
- disciplineSTUDENTS0407.doc (Studenti jednotlivých oborů 0407)

2. Vyšší vzdělávání v ČR⁸

VUT doložila, že

Vysoké školství v ČR se řídí podle Zákona o vysokých školách 111/1998 Sb. Na základě tohoto zákona jsou poskytovatelé vzdělávání rozděleni do dvou skupin: universitní a neuniverzitní instituce. Studijní programy všech institucí poskytující vzdělání jsou vyhodnocovány Akreditační komisí ČR. MŠMT uděluje akreditace jednotlivých programů. Všechny fakulty VUT, která je veřejnou školou, nabízejí třístupňový systém (bakalářský, magisterský, doktorský), doporučený Boloňskou deklarací.

Soukromé vysoké školy, které většinou status univerzity nemají, nabízejí bakalářské studijní programy, výjimečně rovněž magisterské programy. Se schválením vysokoškolského zákona z roku 1998 byl poskytnut soukromým vyšším vzdělávacím institucím právní rámec a v současné době takovýchto institucí existuje asi 30; tyto instituce jsou malé a specializují se v úzce profilovaných oblastech (ekonomika, finance, právo) a jen zřídka poskytují studia nad rámec bakalářského programu. (Pouze 4 – 5 z nich nabízejí magisterské studium.) Soukromé vyšší vzdělávací instituce jsou částečně financovány státem.

2.1 Základní principy Garance kvality českých studijních programů podle zákona o vysokých školách⁹

VUT dokládá, že:

Hlavní roli v procesu vyhodnocování kvality vyšších vzdělávacích institucí hraje Akreditační komise. Během ověřování výsledků vzdělávacích aktivit na poli vědy, technologie a umění vychází Akreditační komise z výsledků vnitřního vyhodnocování výsledků zainteresovaných vyšších vzdělávacích institucí, připravuje expertní hodnocení (tzv. peer review), a po zvážení výsledků celkového vyhodnocení celkových výsledků dané instituce předá své návrhy MŠMT.

Závěry Akreditační komise poskytují základ pro rozhodnutí vydané MŠMT (např. uznání práva dané vyšší vzdělávací instituce udílet absolventům poskytovaného studijního programu příslušný titul).

Akreditační komise je nezávislý orgán jmenovaný vládou ČR. Ustavení Akreditační komise je zakotveno v Čl. 78 – 86 vysokoškolského zákona. Akreditační komise má specializované podkomise, které se zabývají různými oblastmi vyššího vzdělávání.

Akreditovaný studijní program se reakredituje každé tři roky. Během tříletého období může každý ze členů Akreditační komise navštívit danou univerzitu a ověřit si fungování daného programu. Bezprostředním partnerem Akreditační komise je rektor univerzity.

Podle vysokoškolského zákona je rektor jedinou osobou, která má pravomoc podat žádost o akreditaci nového studijního programu nebo o reakreditaci programu stávajícího.

⁸ See P. 5, Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

⁹ See P. 6, Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

Rektor (a vedení univerzity) má nárok podílet se na přípravě nového programu.

V červnu 2002 byla Akreditační komise přijata jako plnoprávný člen Evropská asociace pro zajišťování kvality (ENQA) - nevládní organizace zemí EU, a je rovněž členem Mezinárodní sítě agentur pro zajišťování kvality ve vysokém školství (INQAAHE), což je celosvětová síť akreditačních agentur.¹⁰

2.2 Vysoké učení technické v Brně

FaVU doložila, že:

VUT v Brně bylo založeno r. 1899. Původně se specializovalo na stavebnictví a strojírenství, ale brzy byly zavedeny další studijní obory (například elektroinženýrství, chemie). Univerzita vždy patřila mezi špičkové technické univerzity v Čechách, což dokládá fakt, že je členem prestižní asociace univerzit CAEASAR.

Co se akademického profilu univerzity týče, VUT je technickou univerzitou, která nabízí nejen širokou škálu úzce specializovaných technických disciplín (na Fakultě stavebního inženýrství, Fakultě strojírenství, Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií, Fakultě informačních technologií, a Fakultě chemické), ale rovněž studia ekonomiky a uměleckých oborů, které mají blízko k technickým disciplínám (Fakulta architektury, Fakulta výtvarných umění a Fakulta podnikatelská). Univerzita prosazuje vytvoření mezioborových studijních programů a disciplín (např. mechatroniku, materiálové inženýrství, biomedicínu, průmyslový design, architekturu a strukturální inženýrství a disciplíny spojující technologii s ekonomikou, či informační technologie s ekonomikou). Některé z těchto disciplín jsou předmětem dalšího vědeckého a technického rozvoje.¹¹

2.3 Boloňská deklarace

externí evaluační tým dospěl k závěru, že:

- FaVU podporuje Boloňskou deklaraci a je špičkovou vysokoškolskou institucí v regionu a celé ČR.
- FaVU zahájila realizaci tří studijních cyklů
- Zavedla kreditní systém ECTS
- Zahájila zavádění studijních výstupů¹²
- Zavedla Dodatek k diplomu

externí evaluační tým shledal, že:

- Studijní výstupy ještě nebyly plně zkoordinovány a metodologie shodná s řadou evropských vzdělávacích institucí ještě nebyla plně vstřebána. Zatím byl akreditován pouze jeden doktorský studijní program (umění ve veřejném prostoru a management umění).
- Oblast výzkumu představuje pro FaVU obrovský potenciál rozvoje a jeho prostřednictvím bude možno akreditovat další doktorské programy.
- Iniciativa FaVU v zainteresování na pilotních projektech garance a zvyšování kvality v rámci Inter}artes Strand 1 je nesmírně statečným a odvážným počinem a odráží iniciativu brněnské VUT v účasti na procesu Asociace evropských univerzit v roce 2005.

VUT doložilo, že:

Důvod pro podstoupení vnější evaluace Komisí Asociace evropských univerzit a r. 2005 je součástí snah zharmonizovat VUT s dalšími univerzitami v zemích EU a tím tak docílit uznání strategické pozice VUT mezi ostatními evropskými univerzitami.

Na Konferenci rektorů českých univerzit bylo VUT jmenováno jako jediný zástupce českého vyššího vzdělávacího systému, který se má účastnit výzkumu v rámci EUA, vztahujícímu se k realizaci Boloňských reforem v rámci českého vzdělávacího systému (aktivity EUA "Trendy IV")¹³

2.4 Systém tří vzdělávacích cyklů

V akademickém roce 1999/2000 byly zavedeny dva ze třícyklického vzdělávacího cyklu- bakalářský a magisterský. Doktorský program "Umění ve veřejném prostoru a Management umění" byl plně akreditován v r. 2006.

¹⁰ See P. 5 & 6, Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

¹¹ See P. 7, Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

¹² Specified as 'knowledge, skills & competencies' see Glossary

¹³ See P. 5 Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

12

13

V r. 2006/07 měla FaVU:

- 267 studentů
- 35 pedagogů na plný úvazek
- 303 absolventů od založení školy

2.5 Studijní programy a obory

Bakalářský program: výtvarné umění (výuka v češtině)

Oblasti studia:

- Malba – volná tvorba
- Socha – volná tvorba
- Grafika a kresba
- Grafický design
- Produktový design
- Konceptuální tendence
- Video-Multimedia-Performance

Bakalářský a magisterský program: výtvarné umění (vyučováno v češtině a angličtině)

oblasti studia :

- Malba – volná tvorba
- Socha – volná tvorba
- Grafika a kresba
- Grafický design
- Produktový design
- Konceptuální tendence
- Video-Multimedia-Performance

Doktorský studijní program: výtvarné umění (vyučováno v češtině)

oblasti studia:

- Umění ve veřejném prostoru a Management umění

2.6 ECTS

Zavedení ECTS¹⁴ je součástí reformy realizovaných za účelem vytvoření jednotných evropských standardů pro vyšší vzdělávání.

V r. 1999/2000 byla FaVU jednou z prvních univerzit v ČR, která zavedla kreditní systém ECTS (ještě před uzavřením Boloňské deklarace).

2.7 Zavedení výuky založené na studijních výstupech

externí evaluační tým shledal, že:

- *deskriptory používané pro výukové programy FaVU v systému Apollo obsahují položku "studijní výstupy" (learning outcomes) ¹⁵*
- *Tyto cíle nicméně nejsou plně zkoordinovány a nejsou nastaveny tak, aby zapadly do celofakultního výukového procesu.*
- *K tomu může přispívat i nedostatečné využití internetu a vizuálních prezentací na webových stránkách ve výuce ze strany učitelů ^{16,17}*
- *Neexistence plně integrovaného systému garance a zvyšování kvality zamezuje komplexnímu zavedení přístupu vycházejícího ze studijních výstupů*
- *Školení personálu a rozvíjení jejich dalších dovedností, jak s ohledem na jejich obor, tak ze všeobecného hlediska s ohledem na studijní výstupy, které by byly detailně zmapovány na základě příkladů dobré praxe, akademických cílů a potřeb trhu (převedeno na výslednou kvalifikaci) stále ještě teprve čeká na svoji realizaci v rámci celkových osnov.*
- *Třebaže studijní výstupy neodpovídají přesně příkladům dobré praxe na ostatních evropských uměleckých vzdělávacích institucích, jejich využití je srovnatelné se stavem jiných podobných institucí ve střední Evropě.*
- *Studijní výstupy jsou chápány jako principální součástí boloňského procesu při poskytování kompatibility a čitelnosti dosažené kvalifikace.*
- *Z tohoto důvodu je tedy nutné, aby FaVU vykonala řadu opatření, které zajistí, aby studijní výstupy byly plně pochopeny a konsistentně integrovány ve všech studijních programech FaVU.*

¹⁴ See Glossary of terms p.40

¹⁵ http://www.vutbr.cz/teacher/preview.phtml/akatuaini_predmet_id=51513etc.etc

¹⁶ See P.1 SWOT Analysis, FaVu June 2007

¹⁷ Students report that the 'information system is not working. Oftentimes information system is weak and one knows about changes on the day they happen'.

externí evaluační tým doporučuje:

- Školení personálu i studentů o tom, co to jsou studijní výstupy a jak jich docílit
- Zmapovat předměty ve všech programech, aby bylo zajištěno naplnění všech studijních výstupů, jejich rozvíjení pedagogů a dosažení studenty.
- Rozpracování interakce mezi cíly poskytnutými daným předmětem a jejich splněním studenty v každé fázi daného kurzu, a z toho vyplývající klasifikační kritéria.

3. Vnitřní řízení garance a zvyšování kvality

3.1 Pozadí

Na FaVU i na VUT se postupně rozpracovávají a vyvíjí politika garance a zvyšování kvality¹⁸, je rozvíjena i realizační strategie a bude i součástí střednědobých plánů. Dosud byly zavedeny některé její součásti:

- kreditní systém ECTS v r. 1999-2000
- Studentské dotazníky

3.2 Politika VUT

Podle Zprávy o sebehodnocení VUT pro Asociaci evropských univerzit z r. 2005 je nutno rozvíjet na VUT politiku a strategii garance a zvyšování kvality. Ty budou muset vycházet z řady zdrojů, včetně doporučení sítě Evropské asociace pro zajišťování kvality ve vysokém školství (ENQA), která vydává zprávu o Standardech a směrnicích pro garanci kvality; ze Směrnic pro institucionální přezkum od Asociace evropských univerzit (EUA) a z vlastních směrnic Evropské ligy institutů umění (ELIA) o institucionálním přezkumu pro garanci a vylepšování kvality.

VUT doložila, že níže zmíněné procesy s těmito požadavky již korespondují:

(a) Kontrola kvality

Na univerzitě fungují tři hlavní úrovně kontroly kvality:

- Akreditace univerzity jakožto instituce
- Akreditace studijních programů podle stupňů dosaženého vzdělání
- Vyhodnocování kvality výuky a studia na jednotlivých fakultách
- Vyhodnocování kvality výuky na univerzitě jejími absolventy

(b) Řízení kvality

Silné a slabé stránky v řízení VUT jsou popsány ve SWOT analýze přiložené k Zprávě o sebehodnocení VUT pro Asociaci evropských univerzit z r. 2005, viz příloha III-1.19. Jedním z dlouhodobým cílů univerzity je poskytování školení v manažerských dovednostech mladým slibným akademikům, kteří jsou považováni za vhodné pro vedoucí pozice na univerzitě. Jejich účelem je zajistit, aby špičkoví specialisté v technických disciplínách byli zároveň vybaveni základními manažerskými dovednostmi. Prvním krokem, jak dosáhnout tohoto cíle bylo spuštění Doplnkové vzdělávání v oblasti řízení a managementu vysokých škol, kde některé moduly jsou zaměřeny na otázky univerzitního managementu.

Vylepšování administrativních operací prostřednictvím školení personálu probíhá dlouhodobě.

V hektičtějších obdobích, jako je např. přijímací řízení či zkouškové období, často existuje tenze mezi administrativním personálem na jedné straně a klienty (studenty a pedagogy) na straně druhé.¹⁹

(c) Vyhodnocování kvality výuky a studia na VUT

Systém vyhodnocování kvality výuky je především zaměřen na zpětnou vazbu získanou od studentů a na odezvu fakulty a univerzitního vedení k podnětům, na které studenti upozorní prostřednictvím Senátu. Role studentských zástupců v tomto procesu je nenahraditelná, neboť univerzitní a fakultní vedení již mnohokrát reagovalo na (často) ospravedlněné výhrady studentů.

Prorektor pro studijní záležitosti shromažďuje informace od studentů a zabývá se jimi na konci každého semestru. Informace jsou předány příslušnému děkanovi či proděkanovi pro studijní záležitosti, který poté, dohromady s vedoucími jednotlivých kateder řeší vzniklé problémy či otázky a informuje studenty o závěrech, které budou vyvozeny.²⁰

VUT nicméně udává, že;

- Organizační jednotka pro garanci a zvyšování kvality výuky, která by podporovala celý systém, neexistuje.
- Její existence není podporována akademickou komunitou, která je citlivá k růstu nákladů a centrální moci.

¹⁸ See Glossary of terms p.42

¹⁹ See P. 30, 5. 2 Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

²⁰ See P. 27, 5. 12 Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

- V rámci celého vyššího vzdělávacího systému vyhodnocení výuky a výsledků univerzity jako celku nesouvisí s množstvím finančních zdrojů přijatých od ministerstva.
- Financování je odvislé od počtu studentů (což v nižších ročnících ovlivňuje kvalitu výuky).²¹

3.3 Operativní procedury pro garanci a vylepšování kvality

externí evaluační tým shledal, že:

- V současné době existuje na FaVU jen málo psaných pravidel pro politiku garance a zvyšování kvality; totéž platí pro procedurálních směrnice.
- FaVU hodlá vyvinout rámec pro řízení kvality a standardů.
- Třebaže FaVU má zájem na udržování standardů srovnatelných se svými evropskými protějšky, jejich realizace spočívá především na neformálních procedurách,²² realizujících a monitorujících garanci kvality napříč fakultou a disciplínami.
- Pokud bude existující metodologie shledána evaluačním týmem jako příklad dobré praxe, ať už formální či neformální, může být ponechána, avšak aby byly zajištěny standardy shodné pro celou FaVU a výstupy bylo možné monitorovat na jednotné bázi, musí být tato metodologie regulována.

3.4 Řízení (systémy řízení garance a zvyšování kvality, atd.)

FaVU doložila, že:²³

Komunikace funguje dobře na úrovni děkanátu

- mezi proděkany
- proděkanů s tajemnicí a děkanovou sekretářkou
- proděkany a děkanem

FaVU nicméně rovněž doložila, že:

Existuje více úrovní mezi proděkany a studenty (na úrovni výuky, konzultací, řízení fakulty, mezi kolegiem děkana a studentskou komorou v AS). Komunikace je problematická v případech:

- komunikace mezi kolegiem děkana a Akademického senátu (mizivá prezenze předsedy senátu na pravidelných kolegiích děkana)
- Problematická je také komunikace mezi vedoucími ateliérů a kolegiem děkana (lhostejný přístup pedagogů k doplňování digitálních databází ECTS, absence nebo nízká účast pedagogů na státních zkouškách z dějin umění (v bakalářském studiu) a na obhajobách teoretických diplomových prací.
- Nezájem pedagogů vůči požadavkům studijního oddělení, oddělení zahraničních vztahů a dalších oddělení, nezájem o studenty pobývajících na FaVU na výměnných stážích.
- Je nezbytné vyřešit funkční a operativní komunikaci mezi vedením fakulty a jednotlivými pedagogy a ateliéry. To vyžaduje koordinaci informací o výstavních projektech a aktivitách ateliérů.
- Neexistuje žádná horizontální komunikace na úrovni jednotlivých pracovišť: mezi ateliéry, mezi ateliéry, katedrami a kabinety, mezi ateliéry a katedrou dějin umění, popř. mezi katedrou dějin umění a jinými katedrami. Chybí zde důležitý element provázanosti a distribuce informací, kompetencí, zodpovědnosti, profesionální a koncepčních záměrů a projektů školy oproti studentům a jejich projektů a celková vazba těchto dvou protipólů na strategii a řízení školy.
- V současné době neexistuje žádná výrazná komunikace mezi katedrou dějin umění a zbytkem fakulty. Tato skutečnost je pociťována zejména v koncepčních procesech, kde v záměrech fakulty, týkajících se praktických aktivit, chybí jejich podložená argumentace.
- FaVU profituje z existence progresivního a otevřeného vedení fakulty, což se odráží ve skutečnosti, že se škola ztotožnila s některými současnými vzdělávacími reformami vztahujícími se k *Boloňské deklaraci* a chce srovnat své vzdělávací standardy s evropským sektorem vyššího vzdělávání.

externí evaluační tým považuje za nezbytné:

- Aby FaVU vyvinula celofakultní politiku garance a zvyšování kvality s jasně stanoveným záběrem a rozsahem aktivit a kompetencí stanovující rozdělení kompetencí a povinností pro monitorování a rozvíjení politiky a realizace strategií garance a zvyšování kvality.
- Aby byla zřízena pozice garanta kvality
- Aby funkce garanta kvality byla na úrovni nejvyššího vedení fakulty.²⁴
- Aby tato funkce byla provázána se všemi pracovišti a příslušnými osobami zainteresovanými na vzdělávacím procesu na FaVU

²¹ See P. 28, 5. 12 Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

²² See P. 42, W2 SWOT Analyses, Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

²³ See P.10 FaVU SER April 2007

²⁴

- Aby garant kvality byl podporován subkomisí nebo komisí, jejímiž členy budou zástupci všech oddělení, studentů a nejvyšší správy fakulty; jejich přímým nadřízeným bude děkan. Roli této komise by mohlo zastat již existující kolegium,²⁵ které se v současnosti schází jen zřídka.

externí evaluační tým doporučuje:

- Přesto, že statuty jednotlivých funkcí, senátů, komisí, rad, a pracovních skupin jsou písemně stanoveny, je těžké identifikovat a pochopit jejich role. Stanovený rozsah aktivit a kompetencí funkcí a jejich statutů není ucelený, transparentní, a neodpovídá realitě.²⁶
- Garant kvality by měl převzít zodpovědnost za rozvíjení a integraci navrhovaných aktivit souvisejících s garancí a vylepšováním kvality včetně:
- Přezkumu existujících fakultních orgánů a struktury podávání zpráv o jejich činnosti^{27 28}
- Přezkumu existující ateliérové/kabinetové a katedrové struktury^{29 30 31}
- Přezkumu osnov ateliérů/kabinetů a kateder^{32 33}
- Příprav pro schválení nových ocenění;
- Příprav stávajících programů pro pravidelný přezkum a znovuschválení ;
- Garance kvality pedagogického personálu (jmenování, odměny, rozvoj);
- Monitorování kvality nově zavedených disciplín a deskriptorů předmětů, zajištění adekvátnosti studijních cílů pro jednotlivé úrovně, zavedení jasnějších pravidel pro ozřejmění zákonitostí mezi studijními cíli a hodnotícími kritérii;
- Monitorování kvality výukových materiálů
- Monitorování studentské akademické a osobní podpory a vedení
- Monitorování přesnosti, konsistence a kvality veškerých zveřejněných informací pro studenty (jak tištěných tak v digitální podobě)
- Vytváření a shromažďování statistických údajů o veškerých uměleckých aktivitách a jejich vývoji zaměstnanců i studentů
- Publikování a distribuce příručky pro zaměstnance o garanci a vylepšováním kvality
- Monitorování zdrojů a vytváření doporučení pro jejich změny a vylepšení.

evaluační tým doporučuje:

- Komunikace napříč fakultou ohledně garance a zvyšování kvality se značně vylepší, pokud konzultovat vedoucí ateliérů/kateder a kabinetů spolu budou pravidelně rozvíjení aktivit týkajících se garance a zvyšování kvality a sdílet pozitivní zkušenosti a příklady dobré praxe.
- Prioritou by měl být střednědobý rozvoj doporučovaných vylepšení v komunikaci ohledně garance a vylepšováním kvality a práce nově jmenovaného garanta kvality v závislosti na dostupných zdrojích a bezprostředních potřebách.

3.5 Správa fakulty

FaVU doložila, že:

Tajemník fakulty zajišťuje kontinuitu v rámci fakulty, jelikož děkan a další vedoucí pracovníci fakulty jsou vybíráni na základě demokratických voleb ve čtyřletém cyklu.

Účtárna zajišťuje, aby vynakládání finančních prostředků bylo prováděno ve shodě se zákony ČR a univerzitních ustanovení.

Materiál pro studenty je objednáván přímo prostřednictvím vedoucích ateliérů/asistentů, ale finanční zdroje jsou omezené.

externí evaluační tým doporučuje:

- V rámci nově navrhovaného systému garance a zvyšování kvality je důležité, aby různé správní úseky fakulty byly zainteresovány v těchto procesech přímo,³⁴ protože přímo i přispívají ke kvalitě studia a podílejí se na udržování standardů programů.

²⁵ See P. 35 of this report 'Recommendations'

²⁶ See P. 35 of this report 'Recommendations'

²⁷ See P. 4 of this report. The ET perceive this as un-necessarily complex for a small faculty of 267 students & 35 teachers

²⁸ See P.20 of this report 'Management'

²⁹ Student comment 'Yes it would be helpful to have more than one person influencing me'

³⁰ See P.10 FaVU SER April 2007

³¹ See P.32 of this report 'fine art'

³² The students comment that 'The educational part is often neglected. It is the question of distinctive style, which you can judge, but the educational part is neglected'. 'Yes it would be helpful to have more than one person influencing me'

³³ Students comment that 'they do not feel very well prepared for the life of a practising artist. Students feel that them for life, as not all of them will be practising artists'.

³⁴ these offices include: Faculty Secretary; administrative officials for; Deans Office; finance; international affairs; human resources; educational development; creative activities & fundraising; technical administrative; library and public relations & cultural projects.

3.6 Rozvoj personálu

FaVU doložila že:³⁵

Akademický personál ve vedení FaVU se průběžně účastní školení a seminářů, které se vztahují ke kompetencím, vyplývajících z jejich funkce.

Co se profesního růstu týče, pedagogové si zvyšují svoje akademické hodnosti podle svých možností (profesury, docentury, doktorandské studium), dále pokračují ve své profesionální praxi (tvorba, výstavy, publikování, kurátorství atd.). FaVU tyto aktivity dokumentuje.

Osobní rozvoj administrativního personálu, jmenovitě sekretářka děkana a tajemnice fakulty, je odvislé od jejich vnitřní motivace, a realizuje se prostřednictvím konkrétních úkolů, individuální poradenství o konkrétních tématech, účast na seminářích a kurzech organizovaných VUT.

evaluační tým doporučuje:

- *rozvoj celostního programu rozvoje personálu, který by jasněji napomohl porozumění komplexních procesů FaVU*
- *Podpůrný program pro rozvoj personálu, věnující se změnám ve výuce a studiu*
- *Program pro rozvoj personálu podporující a integrující zavedení rámce garance a zvyšování kvality a nových procedur, které z toho vyplývají*
- *Podpůrný program pro rozvoj personálu zvyšující povědomí o novém vývoji v evropském sektoru vyššího vzdělávání.*

3.7 Účast studentů

Od r. 1989 se ČR může vykázat obrovskými počty zainteresovanosti studentů na vedení vzdělávacích institucí s 25% členstvím v Akademickém senátu. Studenti jsou rovněž zastoupeni v kolegiu děkana. Některé ateliéry a katedry a studentské unie motivují studenty, většinou prostřednictvím dotazníků, k přezkumu a vyhodnocování kvality fakulty, nicméně tyto procesy jsou považovány za *neformální a nepravidelné*.

FaVU doložila že:

V rámci rozvoje statutárních evaluativních procesů vyplňují studenti dotazníky, ve kterých hodnotí kvalitu výuky. Tyto dotazníky, připravované a zpracováváné Katedrou dějin a teorie umění, jsou studenty stále více přijímány s kladnou odezvou.

Došlo i k nepřilíživému úspěšnému pokusu distribuovat dotazníky absolventům na mezinárodní bázi. Počet vrácených dotazníků byl velmi nízký. Důvod může spočívat v existujících stereotypních představách o jedinečném, soukromém charakteru umění a o fungování absolventů uměleckých oborů mimo struktury společnosti, v "undergroundu," "šedé zóně," "neoficiálních strukturách," kteréžto představy odrážejí specifické podmínky komunistického režimu v 70. a 80. letech. Pro většinu pedagogů FaVU totiž byla 80. léta obdobím jejich formace a počátečního tvůrčího rozvoje.³⁶

externí evaluační tým považuje za nezbytné, aby FaVU:

- *zavedla proces zpětné vazby ze strany studentů pro přezkum a rozvoj stávajících předmětů, využití dotazníků, a kontaktních skupin studentů/personálu pro všechny hodnosti/kvalifikace a ateliéry/kabinety/katedry.*

4. Přezkum oborů (Malba a socha)

evaluační tým shledal, že:

- *Dokumentace týkající se přezkumu oborů³⁷ byla vesměs vytvořena interním evaluačním týmem FaVU a kontaktní osobou na základě sběru informací z ateliérů.*
- *Povědomí personálu a studentů o tom, co přesně sebehodnotící proces znamená, se od první návštěvy zlepšilo.*
- *Komunikace mezi ateliéry, katedrami a spolupracovníky se posílila. FaVU chápe proces garance a vylepšování kvality jako nástroj sebereflexe.*
- *Komunikace uvnitř interního evaluačního týmu byla dobrá a zkušenost s fungováním jako skupina byla hodnotná. Týmová zkušenost se mimo interní evaluační tým nevyvíjela. Zainteresováni byli nicméně studenti, absolventi a do větší či menší míry veškerý personál FaVU na všech úrovních.*

³⁵ See P.11 FaVU SER April 2007

³⁶ See P. 12, FaVU SER April 2007

³⁷ See p. 12 'list of documents sent'

- *Třebaže proces přezkumu byl občas chápán jako příliš byrokratický, jejími nejméně aktivními zaměstnanci a studenty byl pochopen jako proces zásadní důležitosti pro budoucnost fakulty.*
- *Je na místě předpokládat, že díky internímu evaluačnímu procesu je nyní lépe chápán charakter výukových a studijních procesů.*

4.1 Rozvoj osnov

FaVU doložila že:

V současnosti má jedinou zodpovědnost za náplň výuky jednotlivého oboru vedoucí ateliéru, výuka se převážně odehrává formou individuálních konzultací studentských prací.³⁸

externí evaluační tým považuje za nezbytné:

Celostnější/obsáhlejší náplň výuky, která bude obsahovat:

- *diskuse na ateliérové úrovni (pedagogové a studenti)*
- *Prezentace návrhů projektů a jejich syntéza vedoucím ateliéru*
- *Prezentace ateliérových syntéz projektů kolegiu děkana a jejich schválení děkanem*
- *Prezentace osnov pro akreditaci*
- *Výsledkem budou koordinované a konsistentní deskriptory jednotlivých oborů, které budou muset být zavedeny pro každý předmět a ateliér s uvedením detailů všeobecných a specifických kompetencí, hodnotících kritérií, známkovacího systému a popisu osnov.*
- *Tak budou mít studenti jasnější představu o tom, co budou studovat a budou lépe informováni, z jaké nabídky předmětů v jednotlivých oborech si mohou vybrat; fakulta bude mít zároveň celkovější představu o všech svých výukových operacích.*

externí evaluační tým považuje za nezbytné:

- *V tomto procesu musí být od začátku zainteresován nový garant kvality a jeho/její komise; na procesu se budou podílet všechny zainteresované osoby, vzdělávací/oborová odborníci z jiných fakult popř. institucí, zaměstnavatelů, zástupců trhu práce a profesionálních orgánů.*

4.2 Přezkum a znovuschválení nových a stávajících stupňů dosaženého vzdělání a studijních oborů

externí evaluační tým doporučuje nový systém řízení garance a zvyšování kvality:

- *staví na základech procesu pravidelného přezkumu stávajících předmětů a je podobný procesu pro rozvoj osnov*
- *V systému řízení garance a vylepšování kvality jsou zainteresováni studenti, absolventi, zástupci zaměstnavatelů a profesních orgánů*
- *Výsledné zprávy by měly obsahovat kritické sebehodnocení ateliérů, předmětů a hlavních trendů rozvoje v daném období od předešlého přezkumu, přičemž pracovat by se mělo jak s kvalitativními, tak s kvantitativními daty a uvedením zdrojů informací pro posouzení adekvátnosti a kvality přezkumu pro studium a výuku.*
- *Zprávy o přezkumu by měly obsahovat návrhy změn k existujícím předmětům a jejich větším či menším úpravám v nadcházejícím období.*
- *Tento proces by měl rovněž obsahovat odkazy ke komentářům a statistikám (nábor studentů, jejich studijní postup, výsledky, atd.), jež jsou obsaženy ve výročních zprávách. Měly být vyhotoveny směrnice a detaily pro obsah zpráv a obsaženy v novém manuálu pro personál týkajícím se garance a vylepšování kvality.³⁹*

4.3 Výuka

FaVU doložila, že:

Výuka je založena na schválených osnovách a je organizována v poněkud hybridní formě, tedy dvěma odlišnými metodami. První je založena na existenci specializovaných (převážně praktických) předmětů, které jsou založeny na převážně individuální umělecké práci studentů v ateliérech, což je typické pro střeoevropské akademie. Jedinou zodpovědnost za náplň studia má vedoucí ateliéru; toto studium má převážně formu individuálních studentských konzultací. Druhá metoda spočívá v jednotném programu přednášek a seminářů či praktických cvičení, které pokrývají poměrně širokou škálu povinných a volitelných předmětů specifikovaných vedením fakulty. Tento přístup je ve střední Evropě poměrně

³⁸ See P. 4, FaVU SER April 2007

³⁹ See P 22 & 23 of this report Management (QAE management systems, etc)

charakteristický pro univerzitní výukový proces.⁴⁰ VUT preferuje tradiční didaktické přístupy (systém, založený na přímém kontaktu pedagoga se studentem, kombinovaný se samostudiem.⁴¹

externí evaluační tým doporučuje:

- *Iniciování procesu, kterým prošla evropských uměleckých vzdělávacích institucí, jenž by přezkoumal a upravil své výukové a studijní strategie a nastavil připravenost na aktivnější participaci studentů při studiu.⁴²*
- *Nevyhnutelné rozšiřování počtu studentů bez zvyšování počtů stávajícího personálu*
- *Rozvoj informačních technologií a e-learningu*
- *Zaměstnatelnost a požadavky trhu pravděpodobně v budoucnosti změní i důraz na požadované dovednosti*

externí evaluační tým shledal, že:

- *Fakulta hodlá ponechat to nejlepší z tradiční praxe a zavést nové oblasti studia a nové metodologie.*
- *Fakulta má obdivuhodné výsledky v rozvíjení svého potenciálu*
- *Mezi studenty a personálem existuje velmi silné pouto, studenti jsou se studiem velmi spokojeni.*

evaluační tým doporučuje:

- *Formální proces pravidelného hodnocení personálu, včetně sebehodnocení, externí hodnocení (nezainteresovaných odborníků v oboru), přezkum vedení a zpětná vazba od studentů⁴³ Existence tohoto formálního procesu bude představovat významnou součást systému řízení garance a vylepšování kvality. Účelem tohoto procesu by mělo být vylepšení zkušenosti studentů s výukou a jeho cílem větší spokojenost absolventů v praxi.*
- *Výstupy evaluačního procesu by měly formovat požadavky programu pro rozvoj personálu.*

4.4 Studium

Orientace na studujícího (*student-centered learning*) je jedním z klíčových cílů Boloňské deklarace. Pro vyšší umělecké vzdělání je charakteristický důraz na kreativní schopnosti studenta a úzká interakce mezi studentem a pedagogem je zde přirozená. Na FaVU se stále vyučuje podle tohoto tradičního přístupu.

FaVU doložilo, že:

- *Umělecké vzdělávání na FaVU je v mnohém shodné s jinými uměleckými akademiemi, na nichž je studentům ponechána svoboda samostatně rozvíjet své pracovní a studijní návyky.⁴⁴*

externí evaluační tým shledal, že:

- *Rozvinutý proces garance a zvyšování kvality zavede nové a alternativní způsoby výuky orientované na studujícího.*
- *V současné době existuje neformální způsob konzultování studentských názorů, nikoliv ale strukturovaná metoda.*
- *Katedra dějin a teorie umění, STUDENTS UNION a kontaktní osoba pro přezkum procesu garance a vylepšování kvalit inter}artes používali dotazníkovou metodu.*

externí evaluační tým doporučuje:

- *Zavedení formálních procedur, jakými jsou například schůze zaměstnanců fakulty, kontaktní skupiny studentů/personálu, pravidelné využívání dotazníků (zatím používáno nepravidelně).*
- *Cílem používání dotazníků je zjistit názory studentů.*
- *Mechanismus posilování kvality se nevztahuje jen k identifikaci a řešení konkrétních záležitostí, ale i k učení se novým věcem a naslouchání druhým.*
- *Výsledkem pravidelných analýz zpětné vazby od studentů a personálu je identifikace opatření, nutných k docílení dalšího rozvoje.*
- *Výsledné změny je nutno monitorovat, aby bylo možno vyhodnotit jejich úspěch a postup.*

⁴⁰ See P. 4, FaVU SER April 2007

⁴¹ See P. 13, 3.14 'Preferred didactic approaches' Brno University of Technology, Self Evaluation Report, European University Association, February 2005

⁴² See glossary P. 41

⁴³ Students report that 'I am quite happy with the system as it is. It is very important to find a head of studio who makes communication easy. If it is not smooth you have to change studio.'

⁴⁴ Students comment that 'they do not feel very well prepared for the life of a practising artist. Students feel that them for life, as not all of them will be practising artists'

4.5 Hodnocení studia⁴⁵

Studijní výstupy (kompetence) jsou pro studenta transparentními cíli, kterých má dosáhnout na konci studia.⁴⁶

externí evaluační tým shledal, že:

- *Ne všechny předměty či výukové jednotky mají stanoveny studijní výstupy v psané podobě.*
- *Dosáhnuté kompetence absolventů FaVU jsou komplexní, heterogenní, a ne bezprostředně transparentní.⁴⁷*
- *Vztah mezi klasifikačním systémem a stávajícími studijními výstupy není bezprostředně transparentní.*
- *Na základě boloňských procesů představuje definice studijních výstupů a hodnotících kritérií jednu z nejdůležitějších výzev pro umělecké vzdělávací instituce.*
- *Řada výtvarných škol má obtíže s jejich smysluplnou identifikací.*
- *Ze strany zaměstnanců je nalezení shody a překonání odporu uměleckých pedagogů k těmto změnám během na dlouhou trať.*
- *Tento proces zabírá podstatnou část pracovní náplně garanta kvality,*

FaVU doložila, že:

Specializovaný ateliérový kurz je ukončen závěrečnou zkouškou. Na konci třítydenního období jsou každý semestr vyhodnoceny studentské klauzurní práce, které jsou vypracovány na základě konkrétního zadání. Zkušební komise se sestává ze všech pedagogů, jejichž řady jsou rozšířeny o externí odborníky, jejichž povolání je odvislé od zadání v konkrétních ateliérech. Komise v ateliéru hodnotí vystavené díla jednotlivých studentů a to v souladu se standarty ECTS (A – F, 100 – 1).

Na konci semestru jsou ateliéry povinny připravit prezentace studentských děl vytvořených v průběhu semestru a klauzur formou výstavy pro veřejnost; na této výstavě se povinně účastní všichni studenti školy. Státní závěrečná zkouška na závěr bakalářského studia se skládá ze dvou částí: první částí je ústní zkouška z dějin umění před komisí; datum zkoušky je včas stanoveno předem na konec zimního semestru. Druhá část zkoušky se odehrává na konci letního semestru (datum rovněž stanoveno fakultou včas předem) a spočívá v předložení hotového uměleckého díla vytvořeného na základě ateliérového úkolu před zkušební komisí. Tato díla jsou rovněž hodnocena komisí v souladu se standardy ECTS (A – F, 100 – 1).⁴⁸

externí evaluační tým shledal, že:

- *umírněnost napříč obory ve známkování studentů je příkladem dobré praxe v garanci a vylepšování kvalit*

externí evaluační tým doporučuje:

- *nadále podporovat umírněnost v klasifikaci napříč obory a ateliéry.⁴⁹*
- *rozvíjet jasnější vztahy mezi kritérii hodnocení a studijními cíli tak, jak je stanoveno v oborových deskriptorech.⁵⁰*

4.6 Výzkum

Mezi výukou a studiem a výzkumem existuje přímý vztah se silným důrazem na výzkum odrážející se zpět do výuky a studia. Tematický záběr a kompetence pro výzkum v uměleckém vzdělávání jsou ustaveny prostřednictvím procesu výzkumného projektu.

FaVU doložila, že:

Nově vytvořený doktorský program díky svému záběru na oblast vizuálního umění a prezentace umění ve veřejném prostoru vyplňuje mezeru ve výuce, která je poskytována jinými uměleckými vzdělávacími institucemi v ČR (možná v celé střední Evropě?) a slibuje veliký potenciál rozvoje.

- V průběhu zakládání doktorského programu využila FaVU kontextu technické univerzity.

⁴⁵ See PDF vytvořeno zkusebni ve'rzi pdfFactory www.fineprint.cz and p. 40 of this document

⁴⁶ Students comment that their ' lack of involvement and the lack of discussion between them and the Assessment Panel is a weakness'

⁴⁷ Students comment that ' they do not feel very well prepared for the life of a practising artist. Students feel that them for life, as not all of them will be practising artists'.

⁴⁸ See P. 5, FaVU SER April 2007

⁴⁹ See P. 35 of this report 'Recommendations'

⁵⁰ Students report that their lack of involvement and the lack of discussion between them and the Assessment Panel is a weakness.

- Nově akreditovaný doktorský program je založen na spolupráci s Ekonomicko-správní fakultou ve Zlíně .
- Studenti se musejí rozhodnout, jestli se více zaměří na oblast umění nebo managementu.
- Doktorský studijní program je nejnovějším diplomem/titulem udíleným na FaVU.
- Dovedávna nebyla FaVU schopna získat akreditaci, protože postrádala dostatečný počet profesorů a docentů.
- Vedoucí prací se domnívají, že výstup doktorského studia musí vždy spočívat v teoretické práci, v disertaci, nikoliv v kombinaci s ateliérovou praxí.
- Proces akreditací je složitý, v současnosti je omezen na "umění ve veřejném prostoru" a "management umění."
- FaVU žádala pro akreditaci právě tyto oblasti s ohledem na praktické zkušenosti profesorů a expertízu fakulty podnikatelsko – správní.
- FaVU má zatím akreditován jeden doktorský studijní program.
- Někteří členové odborného personálu fakulty se domnívají, že část závěrečné výstavy spojené s obhajobou doktorské práce by neměla souviset jen s teoretickým, ale také praktickým výstupem.
- Akreditace doktorského programu je FaVU chápáno jako část strategických cílů pro dosažení vyšších koeficientů (finanční zdroje) s ohledem na její statut umělecké školy.

externí evaluační tým doporučuje:

- *Poskytnutí finančních zdrojů, které zajistí, aby personál zainteresovaný na výzkumu stačil nejnovějším výsledkům výzkumu na jiných pracovištích a měl potenciál vyrovnávat a poměřovat svoji vlastní výzkumnou praxi vůči mezinárodnímu vývoji.*
- *FaVU by měla velmi uvažovat i o možnostech "praktického výzkumu" v rámci doktorského studia.*

4.7 Spolupráce na výzkumu

FaVU doložila, že:

FaVU se pokouší vyvíjet kolaborativní výzkum s ostatními fakultami a hodlá založit výzkumné centrum pro "restaurování kulturního dědictví atd." Finanční zdroje dosud poskytnuty nebyly. FaVU spolupracovalo s Fakultou architektury a bude se v tomto projektu ucházet o evropské granty společně s architekty.

Byl rovněž zahájen projekt, který používá 3D modelování, 3D simulaci a prostorové skenování, kteréžto technologie umožňují navazovat na nejnovější vývoj v dosahování kvalitnějších výstupů jednak v tradičním sochařství, ale také ve větší efektivitě v používání tradičních, současných a rozvíjejících se sochařských technologií.

Stejně tak i ateliérové aktivity na poli videa a multimédií postupně vyvíjejí své výzkumné/tvůrčí aspekty/ rýsy/projekty.

Současně se pro mezifakultní akreditaci formuje i nové studijní odvětví pod názvem "multimediální kompozice" a je připravováno ve spolupráci s dalšími fakultami.⁵¹

evaluační tým doporučuje:

- *Zvýšit počet společných projektů mezi různými ateliéry a katedrami FaVU a jiných škol, což napomůže vychovat budoucí absolventy k větší schopnosti spolupráce v týmech nebo na komplexnějších projektech.*
- *Zavést povinné společné semestrální projekty pro studenty 3. ročníku sochařství a multimédií.*
- *Zavést společné projekty mezi studenty ateliéru Multimédií a studenty kompozice z JAMU.⁵²*

5. Rozvoj a úspěchy studentů⁵³

Dokument:

"Studijní a zkušební řád VUT"

uvádí, že předměty jsou zakončeny následujícími možnými způsoby:

- zápočtem, čili závěrečnou klasifikací vyjádřenou jako započteno/nezapočteno (č. 11)
- Klasifikovaným zápočtem , čili závěrečnou klasifikací odstupňovanou na škále A–F (čl. 11, 13)

⁵¹ See P. 7, FaVU SER April 2007

⁵² See P. 34 of this report 'Identified Examples of Good Practice'

⁵³ See PDF vytvoreno zkusebni verzi pdfFactory www.fineprint.cz

- Kolokviem, čili závěrečnou klasifikací vyjádřenou jako prospěl/a – neprospěl/a (čl. 12)
- Zkouškou, čili závěrečnou klasifikací vyjádřenou na škále A – F (čl. 12,13)
- Zkouškou podmíněnou zápočtem, tedy kombinací dvou způsobů klasifikace
- Po úspěšném zakončení předmětu dostane student příslušný počet kreditů
- Student, který nesložil zkoušku, má právo ji 2 x opakovat. Detaily pro opakované skládání zkoušek stanovuje řád fakulty.
- Student, který splnil požadavky pro pokračování ve studiu (standardně 60 kreditů za rok), nebo kterému byla udělena výjimka, může postoupit do dalšího ročníku.

Evaluační tým doporučuje:

- *V rámci nového systému řízení kvality studia na FaVU bude mít sledování plnění studijních výstupů studenty zásadní roli, stejně jako zavedení systému, který bude jejich studijní postup hodnotit a zároveň analyzovat případy možných nesrovnalostí v postupu studia ze strany studentů.*
- *Evaluační komise plně podporuje zavedení elektronické databáze shromažďující data o studentských úspěších, jejich rozvoji a budoucí kariéře.*
- *Databáze shromažďuje statistiky o počtu postupujících studentů v každém studijním programu jednotlivých ateliérů a jejich úspěšnost ve skládání zkoušek a uzavírání studijních cyklů.*
- *Dále shromažďuje údaje o uplatnění studentů na trhu práce.*
- *Jsou shromažďována rovněž údaje o spokojenosti studentů s profesionální úrovní jednotlivých studijních programů*
- *údaje o efektivitě výuky (počet studentů na pedagoga, atd...)*
- *socio-demografická struktura každé studentské generace*
- *údaje o dostupnosti studijních zdrojů a jejich náklad na 1 studenta*

5.1 Přijímací řízení

Celostátní pověst FaVU je zjevně velmi dobrá a studenti v ČR jsou si vědomi stimulující kreativity na této fakultě. Ta je známa svým otevřeným přístupem a experimentováním. To je i důvod, proč si většina studentů zvolila studium v Brně; dalším důvodem je vysoký kredit vyučujících/vedoucích ateliérů jako uměleckých osobností.

Otázka evaluační komise studentům č. 1: _

Jaké jsou na FaVU v současnosti nejzávažnější problémy?

odpověď studentů: "Nejpalčivějším problémem je velmi slabá propagace fakulty na veřejnosti. Téměř nikdo v Brně o existenci fakulty neví, naše identita se ztrácí díky naší podřízenosti VUT."

Otázka 2:

Jak by mohla být FaVU učiněna atraktivnější?

Odpověď studentů: "Některé ateliéry jsou atraktivnější, protože jejich vedoucí jsou významnějšími umělci než vedoucí jiných ateliérů."

5.2 Podpora a vedení studentů

FaVU dokládá, že:⁵⁴

- Organizace studentského ubytování a stravování prošla v nedávné době v ČR zásadní reformou.
- Stát nyní přispívá dotacemi na tyto služby přímo studentům (občanům ČR)
- VUT přispívá svým zaměstnancům na stravování dotovanými stravenkami, rovněž některé fakulty studentům přispívají na stravování
- Pro studenty FaVU je z hlediska docházky na předměty velmi nevýhodné stravování v menzách, které jsou všechny od fakulty vzdáleny – na úkor dotovaných cen stravenek studenti ztrácejí mnoho času dojížděním do menzy
- koncept univerzitního kampusu pro FaVU a vůbec všeobecně pro uměleckou školu se ukázal jako nevhodný
- umělecky orientovaná vzdělávací instituce se musí nacházet v centru a vstupovat do interakce s jeho uměleckým a veřejným prostředím
- s přihlédnutím k faktu, že cena podnájmu na privátech v centru města je stejně vysoká jako ubytování na kolejích, které se nacházejí na periferii města, je využívá jen malý počet studentů fakulty
- koleje většinou využívají jen studenti FaVU prvních ročníků

externí evaluační tým shledal, že:

- *Některé z mechanismů a procesů podpory a vedení studentů jsou neformálního charakteru*

⁵⁴ See P. 9, FaVU SER April 2007

- *Bezpečnostní opatření v některých ateliérech jsou uspokojivé a odpovídají směrnicím, ale tyto jsou nekonsistentní a v některých případech by bylo na místě zvýšit bezpečnostní opatření.*

externí evaluační tým doporučuje:

- *Vytvoření jasných směrnic a stanovení pracovníků, kteří budou mít na starosti podporu studentů, jejich informování a poučení o všech záležitostech, týkající se podpory a rozvoje studentů*
- *Vytvoření jasných směrnic pro bezpečnost a zdraví práce a jejich důsledný sledování jejich dodržování na celé fakultě.*
- *Vytvoření příručky pro studenty, která bude obsahovat informace týkající se všech studentských zařízení a bezpečnostních pravidel.*

5.3 Úspěšnost studentů při hledání zaměstnání

Podle reprezentativního vzorku zaměstnavatelů, vybraných FaVU:

- Absolventi se velmi dobře orientují nejen v grafickém designu, ale i v ostatních uměleckých disciplínách
- nebojí se experimentovat
- studenti FaVU jsou velmi dobří řemeslníci
- pracují často na půl úvazku, neboť si sami zakládají své firmy či mají své vlastní zakázky
- zaměstnavatelé mají jen kladné zkušenosti, protože studenti FaVU mají skvělé praktické znalosti
- mohou být bez obav zaměstnáváni na finálních retuších odlišků
- zaměstnavatelé jsou velmi spokojeni s kvalitou absolventů FaVU
- absolventi mají výborné znalosti grafického designu, ale už jsou slabší v logických argumentech (marketingové dovednosti)
- neumějí komunikovat
- na místě by bylo zlepšení personálních dovedností (orientace v reálném světě)
- jiný zaměstnavatel uvádí: studenti FaVU mají dobré komunikační dovednosti a jsou ve své práci velmi vynalézaví
- „jsme v kontaktu s bývalou studentkou fakulty (malířka), velmi nadanou, studium na fakultě pro ni bylo rozhodně velkým přínosem“
- Pravidelný kontakt s personálem usnadňuje zpětnou vazbu
- Máme pravidelné neformální schůzky s vedoucím ateliéru, nemáme ale dostatečné informace týkající se možností aktuálního dění. (pozdní a nedostatečná informovanost o grantech, stážích, možné spolupráce s jinými subjekty, soutěžích, atd...)
- Stáže v designových studiích zatím nejsou praktikovány (fakulta nikoho nekontaktuje), není to běžná praxe, ale zaměstnavatelé by ji uvítali
- Sochařský studijní program má v osnovách 2-týdenní pracovní stáž

Studenti dodávají, že:⁵⁵

- by mohla být nastolena spolupráce mezi fakultou a firmami (kontakty částečně již jsou) – v některých ateliérech tato spolupráce již funguje, v jiných ne
- v některých ateliérech jsou zváni na přednášky pedagogové, kteří mají ve specializovaných oborech zkušenosti
- někdy výuka neprobíhá v souladu se současnými technologiemi
- teorie někdy odporuje praxi; ve všeobecném měřítku to tak není, ale v některých oborech pedagogové nepřihlížejí k vývoji disciplíny za posledních 30 let

externí evaluační tým shledal, že:

- *V mnoha případech zde jsou kontakty s institucemi či firmami, existují ale na neformální bázi a závisejí na iniciativě a známostech vedoucích ateliérů*
- *Na FaVU je možné doložit mnoho příkladů přínosu praktických zkušeností studentů z práce ve firmách a tyto zkušenosti v profesionálním kontextu mají velmi pozitivní vliv na kontext studijní a profesionální orientaci studentů.*
- *Studenti posledních ročníků FaVU se domnívají, že partnerství s institucemi a firmami by měly být rozšířeny a zintenzivněny*
- *Komentáře studentů o jejich připravenosti na svoji profesionální budoucnost a realitu si odporují⁵⁶*
- *Mnoho umělců/designérů pracují na volné noze, nemají potíže se zakázkami a značný počet z nich zakládá vlastní firmy (grafičtí, weboví designéři...)*

55

⁵⁶ See P.14 ET Notes 3 May 2007 'We were prepared for real live, including looking for sponsorship and apply for funding, so yes, we were well prepared. Also in terms of cooperation with other disciplines we were supported quite well.'

⁵⁷ See P.11 ET Notes Tuesday 5 June 'We do not feel very well prepared for the life of a practising artist. We feel that we should be prepared for life, not all of us will be practising artists'

- *Mnoho absolventů zůstává v okolí Brna, což je velmi cenným příspěvkem k ekonomickému a kulturnímu rozvoji města*

externí evaluační tým doporučuje:

- *FaVU by měla poskytovat kariérní poradenství pro všechny studenty*
- *Jmenovat osobu, která bude pomáhat studentům v otázkách budoucí kariéry poskytovat jim dostupné informace k tomu relevantní; tyto informace by měly doplňovat konkrétnější rady ze strany vedoucího ateliéru*
- *Formalizování kontaktů se zaměstnavateli a firmami, nabízejícími studentům stáže; sdílení informací a příkladů dobré praxe mezi všemi ateliéry tak, aby vznikl fakultní systém, v němž změny na trhu práce budou nejprve diskutovány vnitro-fakultně*
- *Vyvinutí formálního procesu, který bude absorbovat a přihlížet ke zkušenostem, potřebám a znalostem zainteresovaných subjektů vně fakulty, ty by měly doplňovat stávající procesy rozvoje osnov tak, aby vedení firem mohlo být každoročně zváno na setkání, při kterém je fakulta bude informovat o všech stránkách svého vývoje*
- *Pořádání akcí, které souvisejí s akcemi a vývojem na profesionálním poli*

5.4 Studium výtvarného umění ⁵⁸

Evaluační tým si je vědom faktu, že tradice studia a výuky vysokoškolského vzdělávání se liší po celé Evropě. Evaluační komise toto oceňuje a chce podporovat a chránit existující rozmanitost v evropském vzdělávacím sektoru. Komise si je plně vědoma hodnot stávající tradiční ateliérové výuky ve středoevropském prostoru.

Na setkání s rektorem VUT rektor uvedl, že každá fakulta má pravomoci a svobodu organizovat si výuku a specifikovat své pracovní skupiny. Podle slov rektora je VUT tedy spíše sdružením fakult, a FaVU tedy může být chápána jako sdružení ateliérů a kateder. Existuje rčení, podle něhož celek je víc, než jen součet jednotlivostí, a studenti by tam měli mít možnost profitovat z fakulty jako z celku. Otázka, do jaké míry toto platí v praxi, byla předmětem diskuse komise se studenty a zaměstnanci fakulty.

externí evaluační tým by nicméně rád předložil FaVU ke zvážení následující body:

- *Existence FaVU pod VUT představuje obrovskou příležitost pro rozvoj vznikajících studijních disciplín, v nichž se snoubí technologie s uměleckou tvořivostí*
- *Mladá historie fakulty, její energie a dynamičnost v porovnání se starobylými akademiemi v Praze nabízí ohromnou příležitost vyvíjet nové způsoby přístupu k výuce a studiu výtvarného umění – buď upravením tradičních metod, či vyvinutím nových*
- *Umělecká komunita se po celém světě a na všech úrovních všeobecně shoduje v tom, že studenti oceňují znalosti a zkušenosti, které získají od svých spolužáků stejně, jako ty, které nabudou od svých pedagogů v rámci formální výuky*
- *Aby bylo studentům poskytnuto více příležitostí ke sdílení nápadů, projektů a technologického vybavení, je nutno vyvinout více synergie tak, aby bylo v rámci fakulty získáno co nejvíce zkušeností jak ze strany studentů, tak pedagogů ⁵⁹*

5.5 Ubytování a zdroje

FaVU se nachází ve dvou od sebe vzdálených budovách a cílem fakulty je nahradit v blízké budoucnosti stávající budovy jednou jedinou. V posledních letech bylo zváženo mnoho možností a byla vytvořena řada předběžných studií.

externí evaluační tým:

- *vítá a plně podporuje tento nesmírně přínosný proces a nabízí veškerou možnou pomoc v jeho realizaci*
- *komise shledala vyhovujícími jak stávající galerii, tak výukové prostory, nicméně považuje za nezbytné, aby se v budoucnosti fakulta nacházela v jediné budově v centru města, aby fakulta lépe fungovala a komunikovala s brněnským veřejným životem a dynamičtěji se vyvíjela*

6. Potenciál pro změnu

Díky progresivnímu vedení a kladnému přístupu akademického i administrativního personálu představuje FaVU předvoj v zavádění a propagaci nových přístupů v uměleckém vzdělávání v ČR. Díky zavádění mnoha změn na základě Boloňské deklarace z r. 1999 má FaVU potenciál a vizi vyvinout se ve školu,

⁵⁸ See P 21 of this report 'Quality Director'

⁵⁹ See P 5 ET Notes 4 June 2007 Student comment 'The problem is in the studio because we do not have good contacts with the older students in our studio and it is up to the student to make contact and exchange. The technical background of the studios and the weak equipment makes people to work somewhere else'

kteřá hraje roli i v širším kontextu evropského vysokého vzdělávání. FaVU jasně prokázala svoji vůli a otevřenost ke změnám tím, že je jednou z prvních institucí, které projevíly zájem o pilotní vývoj evropských směrnic pro garanci a posílení kvality ve vyšším vzdělávacím sektoru.

6.1 Dlouhodobý záměr institucí (VUT, FaVU)

Dlouhodobý záměr VUT pro rok 2006 – 2010 uvádí ⁶⁰:

Podobně jako Dlouhodobý záměr MŠMT, priority Dlouhodobého záměru VUT se dotýkají tří prioritních oblastí:

- internacionalizace
- kvalita a vynikající výsledky akademických aktivit
- kvalita a kultura akademického života

Výše uvedené priority se dotýkají všech hlavních aktivit VUT a ovlivňují především:

- poskytování dobře strukturovaného a vysoce kvalitního vysokoškolského vzdělávání se širokým zaměřením s přímým vztahem k vědeckým, výzkumným, uměleckým a dalším tvůrčím aktivitám
- všechny interní a externí aktivity VUT se vztahují jak k rozvoji lidských zdrojů tak k přímé účasti na formování a rozvoje společnosti založené na vědomostech, otevřenosti a principů hodnot
- realizace priorit Dlouhodobého záměru VUT rovněž povede k navýšení financí a jejich lepšímu využití

externí evaluační tým shledal, že:

- podporuje Dlouhodobý záměr a doporučuje celostní adaptaci na Boloňská opatření nastíněná výše ⁶¹, což bude pro FaVU obrovským přínosem jak interním, tak externím
- Externí evaluační tým pozitivně hodnotí umístění VUT na 428. místě akademického žebříčku 500 nejlepších světových univerzit, publikovaného v Timesech v říjnu 2006.

7. Identifikované příklady dobré praxe

Příklad
Vysoká kvalita výuky, zaujetí pedagogů pro studenty ve většině oborů, pedagogové jsou významní umělci
Zájem fakulty o studenty, velká četnost kontaktů zaměstnanců fakulty se studenty
Vysoký podíl zástupců studentů na kolegiu děkana a v senátech
Časté a významné ocenění a úspěchy studentů
Ochota a schopnost studentů a absolventů riskovat
Vysoká úroveň praktických znalostí studentů a absolventů
Kvalitní a časté společné projekty s dalšími fakultami a universitami
Vysoká spoluúčast na dění v komunitě fakulty
Vývoj projektu 3D modelování
Vývoj studentských a zaměstnaneckých dotazníků

⁶⁰ See P 2. BUT Mission Statement 2006-2010

⁶¹ See page 16 of this report

90% vyplnění dotazníků ze strany personálu fakulty
43% vyplnění dotazníků studenty
Studentský informační systém Apollo
Vyhovující ateliérové prostory
Katalog diplomantů
Dobrá zaměstnanost absolventů v oblasti designu
Kvalitní programy studijních stáží
Dobrý a zlepšující se evropský kredit fakulty
Založení doktorského studijního programu
Dobrá praxe v některých ateliérech – např. písemné obhajoby klauzurních prací, které jsou součástí procesu hodnocení studenti se účastní pracovních stáží ve firmách

7.1 Doporučení

Doporučení	Nezbytné/ doporučené	str.
Rozvoj celofakultní politiky a řízení garance a vylepšování kvality s jasně stanoveným písemným rozsahem kompetencí a aktivit, kde bude stanoveno kteří pracovníci fakulty z jakého titulu budou sledovat a rozvíjet tuto politiku a realizovat její strategii.	Nezbytné	21
Na úrovni nejvyššího vedení fakulty bude stanoven garant kvality. Její či jeho profesní funkce musí být v interakci se všemi ateliéry/katedrami/kabinety a příslušnými úředníky podílejícími se na vzdělávacím procesu.	Nezbytné	21
Garant kvality musí být podporován komisí nebo podkomisí, v níž budou zástupci všech ateliérů, studentů a správy fakulty; tato komise bude podléhat přímo děkanovi. Toto by mohla být role pro již existující kolegium děkana, které se neschází často.	Nezbytné	21
Garant kvality se musí chopit zodpovědnosti pro rozvoj a naplňování navrhovaných aktivit související se garancí a vylepšováním kvality včetně: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Revize stávajících orgánů fakulty a struktury kompetencí ▪ Revize stávající struktury ateliérů a kateder 	Nezbytné	21

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revize stávajících ateliérových/katedrových osnov ▪ přípravy na schválení nových stupňů dosaženého vzdělání ▪ přípravy stávajících programů pro pravidelné přezkoumání a znovuschválení ▪ Sledování výročních přezkumů programů ▪ Garance kvality pedagogů (výběrové řízení, odměny, odborný rozvoj) ▪ Sledování kvality nově zavedených deskriptorů jednotlivých oborů a předmětů, zajištění, aby studijní cíle odpovídaly náročností danému cyklu a aby byl stanoven jasnější vztah mezi studijními cíly a klasifikačními kritérii ▪ Sledování kvality studijních cílů ▪ Sledování akademické a osobní podpory a vedení ▪ Sledování přesnosti, konsistence a kvality všech zveřejňovaných informací pro studenty, jak v tištěné, tak v digitální formě ▪ Sledování statistik o postupu a splňování požadavků ▪ Navržení a distribuce nového průvodce (příručky) o garanci a vylepšování kvality Sledování zdrojů a vytváření doporučení o jejich změnách a vylepšování <p>Vzhledem k tomu, že výše uvedená doporučení jsou střednědobého charakteru, komunikace týkající se garance a vylepšování kvality a práce nově jmenovaného garanta kvality by se měla podřizovat prioritám vyplývajícím z dostupných zdrojů a aktuálních potřeb.</p>	doporučeno	22
<p>V rámci nově navrhovaného systému řízení kvality je důležité, aby různé administrativní oddělení byla přímo zainteresována v procesu garance a vylepšování kvality, neboť přímo přispívají ke kvalitě studia a pomáhají udržovat úroveň jednotlivých studijních programů.</p>	Nezbytné	22
<p>Aby byla komunikace, týkající se záležitostí garance a vylepšování kvality vylepšena, osvědčilo se vyvinout pravidelné konzultace mezi vedoucími ateliérů a kateder, aby byly vyvinuty společné postupy a sdíleny příklady dobré praxe.</p>	Nezbytné	22
<p>Je nutné provést kompletní přezkum rolí jednotlivých pracovních funkcí, senátu, komisí, rad a pracovních skupin. Souhrnné a transparentní písemně stanovené rozsahy kompetencí a aktivit musí být v souladu s realitou.</p>	Nezbytné	21
<p>FaVU musí vyvinout <u>souhrnný</u> program rozvoje personálu, který objasní a zakotví komplexní procesy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Musí být vyvinut program rozvoje a podpory, který se bude zabývat změnami ve studiu a výuce ▪ je nutno podporovat a naplňovat zavedení rámce 	Nezbytné	23

<p>garance a vylepšování kvality a nových procedur, které z něj vyplývají</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je nutno zvýšit povědomí o nových trendech v evropském vzdělávacím sektoru 		
<p>Je nutno zavést školení jak pro zaměstnance, tak pro studenty o tom, co přesně studijní cíle obnášejí a jak je naplňovat;</p> <p>Je nutné zmapovat všechny studijní programy, aby bylo zajištěno provedení a naplnění studijních cílů po celou dobu trvání předmětu/cyklu a aby byl v každé fázi realizován vztah mezi realizací náplně studia podle studijních cílů ze strany školy a jejich splnění ze strany studentů a klasifikací</p>	Nezbytné	18
<p>FaVU by měla dále rozvíjet elektronickou databázi se všemi statistickými údaji vztahujícími se k výsledkům, pokroku, a kariéru studentů.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Databáze by měla poskytovat údaje o počtu postupujících studentů v každém studijním programu ▪ Úspěšnost studentů u zkoušek a postup do vyšších cyklů v jednotlivých ateliérech ▪ Úspěšnost studentů na trhu práce ▪ Spokojenost studentů s profesionální úrovní jednotlivých studijních programů ▪ Výkonnost pedagogů (počet studentů na pedagoga, etc...) ▪ Sociodemografická struktura každé studentské generace ▪ Dostupnost zdrojů pro výuku a jejich náklady na 1 studenta 	doporučeno	29
<p>FaVU musí zavést pravidelný proces zpětné vazby od studentů k rozvoji a přezkumu jednotlivých předmětů/cyklů za využití dotazníků a kontaktních skupin studentů a pracovníků ve všech ateliérech/katedrách/kabinetech</p>	Nezbytné	23
<p>Je nutné vyvinout souhrnnější proces vývoje osnov, který se bude týkat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diskusí na ateliérových úrovních (pedagogové a studenti) ▪ Prezentace návrhů a jejich kompilace ze strany vedoucího ateliéru ▪ Prezentace těchto kompilátů kolegiu děkana a schválení děkanem ▪ Prezentace osnov pro akreditaci <p>Tento proces vyústí v konsistentní a sjednocené Deskriptory oborů a bude zaveden pro každý předmět/obor a bude specifikovat všeobecné i konkrétní kompetence, klasifikační kritéria, systém známkování a popis osnov.</p> <p>Studenti tak budou jasněji rozumět co budou studovat a budou lépe informováni o možnostech předmětů/oborů, ze kterých si mohou vybírat; fakulta</p>	Nezbytné	24

<p>tak získá komplexní porozumění o všech svých vzdělávacích procesech a funkcích.</p>		
<p>Nový garant kvality a její/jeho komise se musí již od samotného začátku podílet na vývoji nových osnov a zapojit do tohoto procesu všechny zainteresované subjekty uvnitř i vně fakulty, vzdělávací i oborové kapacity z jiných fakult, jiných institucí či zaměstnavatelů, zástupců na trhu práce a profesních orgánů.</p>	<p>Nezbytné</p>	<p>24</p>
<p>Zavedení přezkumných procesů osnov, které budou zahrnovat kritické sebehodnocení ateliérů, předmětů a hlavních změn, které proběhly v období od předcházejícího přezkumu, přičemž vycházet se bude jak z kvalitativních, tak kvantitativních údajů, které budou použity jako východisko pro zjištění adekvátnosti a kvality výkonu výuky a studia.</p> <p>Zpráva o přezkumu by měla navrhnout změny stávajících předmětů/náplně oborů a veškerý další možný vývoj studijního procesu jak v detailech tak v celku pro následující období.</p> <p>Proces přezkumu by měl rovněž vycházet z komentářů a statistik (přijímací řízení, postup studia, studijní výsledky) obsažených ve výroční zprávě. Měly by být vyhotoveny podrobné směrnice pro obsah přezkumné zprávy a ty by se měly stát součástí nové příručky pro zaměstnance o garanci a vylepšování kvality.</p>	<p>doporučeno</p>	<p>25</p>
<p>FaVU by měla vyvinout, jako většina evropských vysokoškolských uměleckých institucí, proces přezkumu a úpravy své výukové a studijní strategie –</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ připravit se na výuku orientovanou na studenta ▪ nevyhnutelný bude vzestup počtu studentů bez navýšení počtu pedagogů ▪ rozvoj e-learningu a větší podíl informačních technologií na studijním procesu ▪ upravit výuku praktických dovedností na základě požadavků trhu práce a ekonomiky 	<p>doporučeno</p>	<p>25</p>
<p>Rovněž by měl být vyvinut formální proces pravidelného vyhodnocování akademického personálu, zahrnující sebehodnocení, expertní hodnocení, hodnocení vedení a zpětné vazby od studentů; toto vyhodnocování bude jedním ze základních prvků systému řízení garance a vylepšování kvality -</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhodnocování bude prováděno za účelem zvýšení spokojenosti studentů se studiem a zároveň k větším šancím absolventů při hledání práce. ▪ Výstupy evaluačního procesu budou východisky pro požadavky na program rozvoje personálu. 	<p>doporučeno</p>	<p>25</p>

<p>Je nezbytné zavedení formálních procedur jako jsou schůze pracovníků fakulty, kontaktní skupiny studentů a zaměstnanců, pravidelné zpracování dotazníků (které již probíhá na nepravidelné bázi). Cílem dotazníků je zjistit názory studentů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mechanismy vylepšování kvality se nevztahují jen k identifikaci a řešení problémů, ale také podporují komunikaci a nasloucháním studentů. ▪ Pravidelná analýza zpětné vazby od studentů a zaměstnanců napomáhá identifikovat kroky nutné k dosažení stanovených cílů ▪ Výsledné změny je nutno sledovat, aby bylo možno vyhodnotit jejich úspěšnost a postup 	Nezbytné	26
<p>Je nutné vyvinout mezioborovou spolupráci a jasnější vztah mezi klasifikačními kritérii a studijních cílů tak, jak je budou stanovovat nové Oborové deskriptory</p>	Nezbytné	27
<p>Je nutné poskytnout dostatek zdrojů pro to, aby zaměstnanci, provádějící výzkum, mohli stačit nejnovějším trendům ve výzkumu v patřičných oborech v širším měřítku a aby jejich výzkum měl světovou úroveň</p>	Nezbytné	28
<p>FaVU by se měla začít vážně zabývat zavedením "praktického výzkumu" ve své vzdělávací nabídce</p>	doporučeno	28
<p>Je nutno vytvořit jasné směrnice a jmenovat pracovníky, kteří budou mít na starost podporu studentů; tyto informace je nutno rozšířit mezi zaměstnanci i studenty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je nutno zavést jasné pravidla bezpečnosti práce a přísně sledovat jejich dodržování ▪ Je rovněž nutno vydat příručku pro studenty, která bude obsahovat informace o všech zařízeních, které mají studenti VUT k dispozici a rovněž o pravidlech bezpečnosti práce. 	Nezbytné	31
<p>FaVU by měla vyvinout kariérní poradenství pro studenty - Pro to je nutné jmenovat pracovníka, který bude studentům nápomocen s jejich dotazy týkajícími se budoucí kariéry a doplňovat tak práci vedoucích ateliérů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Měly by být formalizovány kontakty se zaměstnavateli a firmami, které umožňují studentům praxi; informace a příklady dobré praxe by měly být sdíleny mezi všemi ateliéry, aby byla nastolena celofakultní výměna informací o změnách na trhu práce ▪ Měl by být vyvinut formální proces, který bude formován zkušenostmi, potřebami, a 	doporučeno	32

<p>vědomostmi zainteresovaných subjektů mimo fakultu, které budou reflektovány v procesu vytváření či úpravy nových osnov; vedení zainteresovaných firem by mělo být zváno na výroční schůze fakulty, aby měly informace o dění na ní.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Na FaVU by měly být organizovány akce, které mají spojitost s aktivitami a trendy v profesní sféře 		
<p>V zájmu udržení a vylepšení kvality výuky a studia komise doporučuje MŠMT, aby v souladu s Boloňskými procesy financovala školy srovnatelným a transparentním způsobem (koeficient).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyšší objem financí napomůže k náboru vysoce kvalitního personálu, což se pozitivně odrazí na kvalitě výuky. ▪ Pokračování současného stavu má negativní vliv na nábor vysoce kvalitního personálu a z toho vyplývající přitažlivost FaVU pro kvalitní studenty 	doporučeno	n/a
<p>Aby byla udržena a vylepšena kvalita výuky a studia, je v zájmu FaVU co nejdříve lokalizovat fakultu na jediné budově v centru města.</p>	doporučeno	33
<p>Všechny zúčastněné strany – MŠMT, VUT a FaVU by měly zjednodušit a urychlit akreditaci studijních programů, čímž se urychlí i rozvoj získávání specializovaných, nespécializovaných a kombinovaných akademických hodností</p>		n/a
<p>FaVU by měla dále zvážít:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Existence výtvarné fakulty pod technologickou univerzitou představuje ohromnou příležitost pro vytvoření nových oblastí studia, které kombinují technologie s uměleckou kreativitou. ▪ Mladí, energie a dynamismus FaVU v porovnání se starobylými pražskými akademiemi představuje obrovskou příležitost pro vývoj nových přístupů k výuce a studiu buď přizpůsobením metod tradičních, nebo vytvořením metod nových. ▪ Na základě všeobecných zkušeností umělecké komunity po celém světě a ne všech úrovních panuje shoda v tom, že pro studenty hrají stejně důležitou roli v jejich vzdělávání jak jejich pedagogové, tak neformální osvojování si dovedností od svých starších spolužáků. ▪ Aby byly poskytnuty možnosti ke sdílení nápadů, procesů a technologií, je potřeba docílit synergického efektu, který vznikne sdílením zkušeností a vědomostí pedagogů a studentů na celé fakultě. 	doporučeno	33

7.2 Terminologie

Klasifikace

jednotlivých kvalifikací: formální písemné hodnocení výsledků studia a nároku na danou kvalifikaci k tomu oprávněnou autoritou za účelem udělení akademické/profesionální hodnosti.

Dobrá praxe

Nejlepší metoda nebo inovativní proces, který obnáší škálu bezpečných a adekvátních praktik, které vedou k lepšímu výkonu vyšších vzdělávacích institucí nebo jejich programů a jsou většinou uznány jako nejlepší různými profesními organizacemi. Dobrá praxe nemusí nutně představovat absolutní a konečný příklad či postup, jehož aplikování automaticky zajistí zlepšený výkon vyšší vzdělávací instituce nebo programu; spíše souvisí s nalezením nejlepšího přístupu pro konkrétní situaci, jelikož vzdělávací instituce a programy se notně liší ve svých ustavujících charakteristikách a záběru.

ECTS

Projekt Evropského společenství byl původně založen v rámci programu ERASMUS (1988 – 1995). V letech 1995 – 1999 byl šířeji rozvíjen pod součástí vyššího vzdělávání programu SOCRATES, jehož se stal ERASMUS součástí, a ukázal se být efektivním nástrojem pro vytváření transparentnosti osnov a usnadňování akademické uznatelnosti (recognition) předmětů. ECTS naplňuje dva cíle: jednak zaručuje akademickou uznatelnost předmětů, které student absolvuje v zahraničí a tato studia umožňuje, jednak poskytuje vyšším vzdělávacím institucím transparentnost osnov tím, že poskytuje detailní informace týkající se příslušných osnov a jejich relevance vzhledem k dosaženému titulu. Umožňuje zároveň vzdělávacím institucím udržet si svoji autonomii a zodpovědnost za všechna rozhodnutí v souvislosti s výsledky studentů. Boloňská deklarace chápe ECTS jako společný rámec pro tvorbu osnov a studentskou mobilitu v rámci oblasti evropského vyššího vzdělávání.

Deskriptory (Kvalifikace)

Deskriptory kvalifikace stanovují výstupy hlavních? kvalifikací vysokoškolského vzdělávání na dané úrovni (většinou garantované akademickým titulem) a odrážení odlišnosti mezi jednotlivými úrovněmi studia. První část deskriptoru kvalifikace (jíž věnují ti, kteří akademické programy navrhuji, schvalují a revidují, zvláštní důraz) se zabývá výstupy, tedy toho, čeho má student během daného studia dosáhnout a tyto znalosti prokázat, aby mu mohla být příslušná kvalifikace udělena. Druhá část (která je naopak podstatná pro zaměstnavatele) popisuje širší dovednosti, který by měl student s danou kvalifikací zvládat. V souvislosti s pravidelným přezkumem stávajících deskriptorů kvality a v souvislosti s dalšími faktory (např. BENCHMARK STATEMENTS, což jsou benchmarková – srovnávací - kritéria), jsou vypracovávány na každé úrovni dodatečné deskriptory.

Z hlediska vytvoření celoevropské oblasti vysokoškolského vzdělávání, sladování vzdělávací struktury (VYTVORENÍ DEFINIČNÍHO RÁMCE PRO tzv. BENCHMARKY – parametrizace výkonu výuky na uměleckých školách a jejich srovnatelnost) v evropském projektu vynakládají značné úsilí na to, aby řádně popsaly každou oblast odpovídající kvalifikačním úrovním (bakalářské, magisterské, doktorské). Tematická síť inter-artes byla pověřena aby sestavila příslušné dokumenty pro disciplíny tance, designu, výtvarného umění a divadla. Plné znění dokumentů můžete najít na www.inter-artes.org ve formě stažitelných souborů.

Interní hodnocení

Proces interního hodnocení se sestává ze systematického sběru administrativních údajů, dotazování studentů a absolventů a vedení řízených rozhovorů s přednášejícími a studenty, které vedou k vlastní zprávě o studiu (self-study report). Interní hodnocení je v podstatě kolektivní institucionální reflexí a dobrou příležitostí pro vylepšení kvality. Výsledná zpráva dále slouží jako zdroj informací pro externí evaluační tým, který je pověřen externím hodnocením dané instituce.

Studijní výstupy

Stanovují objem znalostí a dovedností, které si má student osvojit a být schopen předvést po ukončení studijního procesu; jde o konkrétní akademické i praktické dovednosti, které student získá a předvede po úspěšném absolvování výukové jednotky, předmětu, či programu. Studijní cíle spolu s klasifikačními kritérii specifikují minimální požadavky pro udělení kreditů, zatímco známkování je založeno na rozsahu splněného či nesplněného minimálního požadavku výstupu nutného pro získání kreditu. Studijní cíle se odlišují od výukových cílů, protože se celostně zabývají znalostmi, které by měl student získat, spíše než celkové záměry pedagoga.

Expertní hodnocení (peer review)

Jde o hodnotící procedury týkající se kvality a efektivity akademických programů dané instituce, jejího personálu a struktury, které je prováděno odborníky vně instituce. Tito odborníci mohou být akademické působící ve stejném oboru, ale v praxi se může jednat o různé typy hodnotitelů, i když všichni by měli být odborníky v oblasti, která je podrobena přezkumu a měli by mít povědomí o struktuře a schématu vysokoškolského vzdělávání. Přizvání mohou být odborníci z různého typu institucí a postů,

kteřé v nich zastávají, může být použito různých typů jejich výběru a proškolení, kontaktních návštěv, a standardů, kterých má být docíleno. Přezkum je většinou založen na zprávě o sebehodnocení, kterou poskytne přezkoumávaná instituce a může jako taková posloužit jako základ pro indikátory a metodu externího hodnocení ve vysokoškolském vzdělávání.

Kvalifikace

Kvalifikací se rozumí jakýkoliv vysokoškolský certifikát (titul, diplom, nebo jiný typ formálního certifikátu {např. v Británii každý absolvent patřičného cyklu dostane diplom, tedy osvědčení o uzavření cyklu, ale za titul si musí připlatit – proto uvádím oba termíny – pozn. překl.}) který vydává tímto pověřená a zaregistrovaná autorita, a tento certifikát dokládá úspěšné splnění podmínek pro absolvování příslušného studia. Kvalifikace může zahrnovat širokou škálu certifikátů na různých úrovních v různých kulturách (titul bakalářský, magisterský, doktorský atd.). Kvalifikace je důležitá z hlediska toho, co její prokázání znamená: kompetenci a rozsah znalostí a dovedností. Někdy je ekvivalentem licence k výkonu činnosti. Často je shodná s CREDENTIAL.

Kvalifikační rámec

Souhrnný rámec strategií, který definuje všechny celostátně uznávané kvalifikace ve vysokoškolském vzdělávání vzhledem k pracovní zátěži, úrovni, kvalitě, studijních cílů a profilů oborů. Měl by být navržen tak, aby srozumitelný prostřednictvím používání konkrétních deskriptorů pro každou kvalifikaci, které by ji zachycovaly jak v její šíři (dovednosti vzhledem ke studijním cílům) a hloubce (úrovně). Rámec je strukturovaný jak horizontálně, aby bylo možno zachytit všechny kvalifikace, které jsou v systému udílány, tak vertikálně (úrovně). Cílem rámce je usnadnit 1. vývoj osnov a navrhování studijních programů, 2. mobilitu studentů a absolventů 3. uznávání studijních období a CREDENTIALS. Někteřé systémy vysokoškolského vzdělávání mají své kvalifikační rámce, jiné umožňují vytváření široké škály kvalifikací, které nejsou podpořeny žádným explicitním rámcem. Vznikající celoevropský prostor vysokoškolského vzdělávání, tak, jak jej formuje Boloňská deklarace, podle mnoha zainteresovaných subjektů potřebuje celoevropský Kvalifikační rámec. O prvních krocích k tomuto celoevropskému rámci je možno dozvědět se více na www.inter-artes.org.

Akademická kvalita

Kvalita ve vysokoškolském vzdělávání představuje mnohorozměrný, mnohoúrovňový a dynamický koncept, který se vztahuje ke kontextuálnímu začlenění vzdělávacího modelu, k dlouhodobému záměru FaVU, dále ke konkrétním standardům v daném systému, institučním programu nebo disciplíně. Koncept kvality tak může mít různé významy v závislosti na 1. porozumění různým zájmům různých subjektů zainteresovaných ve vysokoškolském vzdělávání (požadavky kvality stanovené studentem/univerzitou oborem/trhem práce/společností/vládou); 2. podklady: vstupy, výstupy, procesy, mise, cíle, atd; 3. atributy či charakteristiky akademického světa, které je dobré vyhodnotit; 4. historické období v rozvoji vysokoškolského vzdělávání.

Používá se široké spektrum akademické kvality:

– Kvalita jako vynikající výsledky: tradiční, elitářský akademický pohled, podle něž pravá akademická kvalita je zaručena jen nejlepšími standardy excelence (ta je většinou chápána jako vysoká obtížnost a komplexnost programu, závažnost zkouškových procedur, atd.)

– Kvalita jako adekvátní vzdělání pro konkrétní účel: tento koncept zdůrazňuje potřebu přizpůsobit se všeobecně akceptovaným standardům tak, jak jsou definovány akreditací nebo orgánem zajišťující garanci kvality; důraz je kladen na efektivitu procesů používaných v dané instituci či studijním programu a naplňování stanovených a daných cílů a dlouhodobého záměru. Kvalita v tomto smyslu je někdy označována jako 1. pragmatický přístup, který se implicitně zaměřuje na to, jak efektivně používat vstupy v používaných procesech a mechanismech; 2. přístup „přidané hodnoty“, kdy výsledky jsou vyhodnocovány v závislosti na změnách docílených prostřednictvím různých vzdělávacích procesů (procesy studia a výuky). Variantou druhého přístupu je koncept kvality jako transformativního přístupu, který je **silně orientován na studenta**. Tento přístup chápe kvalitu jako transformační proces, ve kterém kvalitnější vzdělávací instituce je taková, která lépe docílí toho, aby studenti byli vybaveni specifickými dovednostmi, znalosti a přístupy, které jim umožní žít a pracovat v informační společnosti.

– Kvalita jako adekvátnost účelu: tento koncept se zaměřuje na definované cíle a záměry instituce nebo programu bez zkoumání adekvátnosti procesů samotných zohledňujících nějaké obecné externí cíle nebo očekávání. V rámci tohoto přístupu můžeme rozlišovat mezi různými možnými přístupy vyvinutými v 90. letech: 1. kvalita jako mezní hraniční hodnota, podle níž jsou nastaveny určité normy a kritéria a každý studijní program nebo vzdělávací instituce jich musí dosáhnout, aby docílila požadované kvality. V mnoha evropských vysokoškolských systémech se používá varianta, která definuje kvalitu jako minimální/základní standard, který úzce navazuje na akreditaci. V tomto případě je východiskem specifikace minimálních standardů, které musí instituce nebo studijní program splnit a které musí vytvářet základ pro vývoj mechanismů vylepšování kvality; 2. kvalita jako spokojenost spotřebitelů: kvalita je zde chápána v úzké návaznosti na vzrůstající důležitost tržních faktorů ve vysokoškolském

vzdělávání a je zaměřena na důležitost vnějších očekávání spotřebitelů (studentů, jejich rodin, společnosti, atd..) a dalších zainteresovaných subjektů.

– Kvalita chápána z hlediska posílení či vylepšení: důraz je kladen na průběžnou snahu o trvalé vylepšování, přičemž je kladen důraz na to, aby daná vysokoškolská instituce vzala na svá bedra zodpovědnost za co nejefektivnějšího využití své institucionální autonomie a svobody. Dosažení kvality je pro akademický étos zcela klíčovou věcí; předpokládá se jako samozřejmé, že akademikové samotní mají jasnou představu o tom, co koncept kvality obnáší. Každý z těchto přístupů má své výhody a nevýhody a je více či méně vhodný pro specifické časové období a národní kontext. Z hlediska evoluce existuje permanentní pohyb a oscilace mezi relativním a absolutním, vnitřním a vnějším, a jednoduchým a sofistikovaným pojetím akademické kvality. Všechny tyto přístupy mají nicméně společnou integraci následujících prvků: 1. garantovanou realizaci minimálních standardů a benchmarkových parametrů; 2. potenciál stanovovat cíle v proměnlivém kontextu a dosahovat jich s danými vstupy a proměnnými v daných souvislostech 3. schopnost uspokojit požadavky a očekávání přímých a nepřímých spotřebitelů a zainteresovaných subjektů 4. dosahování lepších výsledků (Van Damme, 2003).

Garance kvality

je všeobíhající termínem, zahrnující neustálý proces vyhodnocování (klasifikace, monitoringu, údržby, vylepšování) kvality vysokoškolského vzdělávacího systému, institucí nebo programů. Jakožto regulační mechanismus se zaměřuje garance kvality jak na zodpovědnost za ni, tak na její vylepšování prostřednictvím poskytování informací a posouzení (nikoliv žebříčků) na základě sjednoceného a stvrzeného procesu a jasně stanovených kritérií. Mnoho systémů rozlišuje mezi vnitřní garancí kvality (např. interní institucionální praxe monitorování) a vnější garancí kvality (meziinstitucionální či nadinstitucionální schémata garance kvality vysokoškolských vzdělávacích institucí a programů). Aktivita, spojené s garancí kvality závisejí na existenci nutných institucionálních mechanismů, pokud možno podpořené pevnou „kulturou“ kvality. Řízení, zvyšování, kontrola, a vyhodnocování kvality jsou všechno prostředky, jimiž je garance kvality docíleno. Rozsah garance kvality je ovlivněn formou a velikostí vysokoškolského vzdělávacího systému. Garance kvality se liší od akreditace tím, že garance je pouze předpokladem pro akreditaci. V praxi je pak vztah mezi těmito dvěma kategoriemi závislý na praxi, lišící se v každé zemi. Z obou kategorií vyplývají další důsledky, jimiž jsou např. kapacita pro fungování a poskytování vzdělávacích služeb, kapacita udílet všeobecně uznávané diplomy, a rovněž nárok být dotován státem. Garance kvality je často vnímána jako součást řízení kvality ve vysokoškolském vzdělávání, a tyto termíny jsou často používány jako synonyma.

7.3 Zkratky

EUA- European University Association

ELIA- European League of Institutes of Art

inter}artes- European Thematic Network for Higher Arts Education